

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaja in tiska Casopisno podjetje Slovenski poročevallec - Direktor: Rudi Janžuba - Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 1 in 2, telefon 23-522 do 23-526 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-526 - Oglasi in oddelki: Ljubljana, Titova cesta 1, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-532 - Poštni predal št. 29 - Žiro račun pri Komunalni banki Ljubljana 806-704/1-367 - Mesečna naročnina 230 din

Boris Kraigher na proslavi petnajste obletnice prvega kongresa Slovenske protifašistične zveze žena:

Pojavi šovinizma v svetu slabijo demokratične pozicije za polno in vsestransko uveljavljanje žena v javnem življenju

NOVO MESTO, 26. okt. Na svečanem zborovanju v počastitev 15. obletnice I. kongresa slovenske protifašistične zveze, ki je bilo danes v Domu ljudske prosvete v Novem mestu, je govoril tudi predsednik izvršnega sveta LRS tovariš Boris Kraigher. Zborovanje je priložnost predsednika glavnega odbora Zveze ženskih društev Slovenije tov. Angelca Ocepke, ki je uvodoma pozdravila vse delegatke, zlasti tiste iz Trsta in Koroške, nato pa še predsednika izvršnega sveta LRS Borisa Kraigherja, podpredsednika izvršnega sveta LRS Jožeta Vilfana, predsednico glavnega odbora SZDL Slovenije tov. Vido Tomšič, sekretarja okrajnega komiteja ZK Slovenije tov. Jožeta Borštnarja in druge. V pozdravnem govoru je prikazala nastanek, delo in vlogo antifasištske zveze ter delo ženskih organizacij po vojni. Med govorom tovarišice Ocepke je delegacija udeleženk odnesla vence pred spomenik padlih borec v Novem mestu. Po govoru Ocepke so pozdravili udeležence proslave novomeški pionirji. V imenu predavatelj Dolenske je pozdravil vse navzoče sekretar okrajnega komiteja Jože Borštnar. Udeležence je nato pozdravil še predsednik glavnega štaba mladinskih delovnih brigad, ki je ob velikem odobravanju povedal, da sta asfalt in beton na avtocesti že povezala Ljubljano in Zagreb. Toplo pozdravljen je spregovoril predsednik izvršnega sveta LRS tov. Boris Kraigher.

človeka. Samo dejstvo, da so se naši narodi pod vodstvom Komunistične partije v preteklosti organizirali in da so si postavili cilje, ki so daleč presegli narodno osvoboditev, ki so šli od prvega dne za tem, da si hkrati z narodno osvoboditvijo priborijo socialne in demokratične pravice, da uničijo eksploatacijo, da si obenem z narodno osvoboditvijo ustvarijo tudi možnosti za naravno preobrazbo celotnega našega družbenega sistema, je omogočalo naši narodnoosvobodilni borbi takšno množičnost, takšno odločnost in takšno borbenost, ki jo danes vsi občudujemo. Vse to pa je ustvarilo pogoje, ki so omogočili največjo aktivizacijo in vključitev delovne, borbene, revolucionarne slovenske žene v to našo narodnoosvobodilno borbo.

Udeleženci proslave v Novem mestu

Govor Borisa Kraigherja

Tovarišice in tovariši! Prvi kongres Slovenske protifašistične zveze, ki je bil pred 15 leti na Dobrniču, je nedvomno eden izmed najvažnejših mejnikov v razvoju narodnoosvobodilne borbe sloven-

nega človeka. Kongres je bistveno prispeval k pojačani aktivizaciji žena v tej borbi. Bil je vzpodbuda velikega procesa globokega družbenega presnavljanja celotne naše družbe, bil je vzpodbuda procesa, ki je omogočil takšno reševanje osnovnih družbenih problemov ki omogoča polno aktivizacijo delovni ženi v naši revolucionarni borbi za boljše življenjske pogoje, ki omogoča polno in enakopravno aktivizacijo žene v celotnem našem javnem, političnem družbenem udeleževanju. Kongres je bil obenem tudi uspešen rezultat borbe, ki so jo naše žene pod vodstvom Komunistične partije Slovenije in Komunistične partije Jugoslavije bojevale že v času stare Jugoslavije za svojo enakopravnost in za svojo enakopravno vključevanje v revolucionarno borbo. Pod vodstvom Komunistične partije so naše žene že v času stare Jugoslavije pokazale sposobnost in pripravljenost, kakor tudi odločnost, da se z vso borbenostjo vključijo v proces tiste borbe, ki je omogočila Komunistični partiji Jugoslavije in

Komunistični partiji Slovenije, da se je lahko po okupaciji v letu 1941 postavila na čelo borbe za narodno osvoboditev in borbe za socialno preobrazbo naše družbe. Znana je velika borbenost in aktivnost, ki so jo pokazale žene v raznih stvkih trboveljskih rudarjev v velikih tekstilnih stvkih, ob utrjevanju in razvijanju antifasištske borbe naših narodov v času španske državljanske vojne, ob raznih protidraginskih akcijah neposredno pred Hitlerjevimi napadom na Jugoslavijo. Politika borba žen za volilno pravico, za enakopravnost v javnem življenju, je bila v najtesnejši zvezi z bojem proti nedemokratičnemu vojno fašističnemu režimu v stari Jugoslaviji. V teh borbenih akcijah in v vsej tej politični borbi, se je ustvarila pod vodstvom Komunistične partije tista sila, ki je omogočila, da so se žene s prvim dnem narodnoosvobodilne borbe z vso odgovornostjo vključile v to borbo in da je ta borba dobila od prvega dne značaj vsenarodnega, najbolj množične ljudske vstaje, ki si jo je bilo mogoče zamisliti.

Zaradi tega prvi kongres Slovenske protifašistične zveze v Dobrniču ni bil kongres nekich sekcij, ki so v raznih krajih Slovenije postavljale zahteve po organizaciji in aktivizaciji naše žene, ampak je bil to kongres delegatki iz enot naše narodnoosvobodilne vojske, delegatki iz borbene organizaciji Osvobodilne fronte, ki so se deloma na osvobodjenem terenu, deloma še v mestih in v krajih pod oblastjo okupatorja aktivno borile in aktivno udeleževale v tem množičnem revolucionarnem gibanju odpora slovenskega naroda in odpora in borbe delovnega človeka Jugoslavije za nov družbeni sistem. Ta kongres je zaradi tega značilen po popolni enotnosti. Na tem kongresu ni bilo nobenih diskusij, nobenih razpravljanj, ki so značilna za kongrese, kjer prihajajo skupaj predstavniki raznih sekcij, ki diskutirajo o problemih na temelju kakih svetovnonazorskih razlik, na temelju strankarske pripadnosti itd. Ta kongres je bil v znamenju popolnega razpada vseh teh ostankov preteklosti, vseh teh malenkostnih sporov in malenkostnih problemov iz preteklosti. Za takšne drobne malenkostne probleme na tem kongresu ni bilo niti interesa. Niti smisla, niti časa. Kongres sam je bil manifestacija že izvršene revolucije, že danega odgovora na vprašanje vloge ženske v javnem življenju. Ženska enakopravnost je bila samo še vprašanje odstranitve zaostalosti v mišlje-

nju in vprašanju nadaljnje borbe in dolgotrajnejše bitke za premaganje naše gospodarske zaostalosti. Vse to daje temu kongresu značaj posebno važnega mejnika v razvoju družbene preobrazbe v naši republik in v razvoju

procesa enakopravnega vključevanja delovne žene v vse naše javno življenje. Ko se danes spominjamo in proslavljamo 15-letnico tega kongresa, se klanjamo tisti veliki požrtvovalnosti, veliki borbenosti, ki so jo pokazale

žene v tem času, ko so kljub vsem predsodkom starega sistema šle odločno v borbo in premnoge tudi žrtvovale svoja življenja: za cilje narodnoosvobodilne borbe in za cilje borbe za našo družbeno preobrazbo.

Predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher med govorom na zborovanju ob proslavi 15-letnice prvega kongresa SPZZ.

skega naroda in na poti enakopravne vključitve slovenske delovne žene v borbo za naše narodne pravice in borbo za socialno preobrazbo celotne naše družbe, v borbo za izboljšanje življenjskih pogojev delov-

Popolna enotnost — značilnost I. kongresa

Ko danes gledamo na tedogodke, mnogokrat pozabljamo na dejstvo, da do te množičnosti, do te odločnosti, do te ljudske vstaje nikakor ni in ne bi moglo priti spontano, nikakor ni in ne bi moglo priti zaradi nekich zunanjih posegov v življenje jugoslovanskih narodov in posebej slovenskega naroda. Ta borba je bila možna samo zato, ker se je v dol-

gotrajnih bojih v času stare Jugoslavije utrdila Komunistična partija in pod njenim vodstvom utrčila in razvila zavest zaupanja in lastne sile našega delovnega človeka, ker se je v teh bojih utrčila zavest, da je samo z največjo požrtvovalnostjo, z največjimi lastnimi naporimi mogoče doseči uspehe, mogoče razviti borbo za boljše življenje delovnega

Predvsem mnogo sposobnosti

Kot je naš delovni človek nasploh v tej veličastni revoluciji opravil izpit, ki mu daje vse pravice za to, da danes samostojno odloča o vseh problemih našega družbenega razvoja, tako so enak izpit opravile v tem času tudi naše delovne žene. Če zato danes proslavljamo v raznih oblikah zgodovinske dogodke iz tega časa, delamo to zato, ker je to tisti čas, ki je zbral največ energij našega delovnega človeka in ki je s svojim velikim borbenim entuziazmom dal poleta in moči vsej nadaljnji borbi za izboljšanje življenjskih pogojev, vsej nadaljnji borbi za dostojanstvo človeka v modernem družbenem življenju. To ne pomeni, da je morda premaganje težav in reševanje problemov, ki stoje danes pred nami, lažje in manj važno, kot je bilo tisto pred 15 leti. Če so bile tedaj naše naloge relativno preproste, lahko razumljive, ki so zahtevale mnoge odločnosti, osebnega junaštva in samoodpovedovanja, so naloge, ki stoje danes pred nami, bolj zapletene, težavnejše in zato težje razumljive širokim delovnim množicam. Danes gre za reševanje nalog, ki zahtevajo poleg odločnosti in hrabrosti predvsem mnogo sposobnosti in znanja. Če je šlo pred 15 leti predvsem za to, da fizično uničimo okupatorja, tujega osvajačca, domačega izdajalca in da odpravimo privilegije eksploatacijskih razredov, gre danes za težavnejše probleme graditve novega družbenega sistema, graditve gospodarstva na novih temeljih. Tudi v tem procesu so se žene uveljavile kot enakopraven činitelj v graditvi našega novega družbenega sistema. Na prehojeno pot smo lahko ponosni in pionirkam tega procesa izpred vojnih časov iz Dobrniča in vsega nadaljnega delovanja naših ženskih društev lahko samo čestitamo in se lahko skupaj z njimi veselimo uspehov in rezultatov, ki so jih v tem kratkem času dosegle.

naše socialistične in demokratične graditve. Danes, ko se moramo ne samo teoretično, ampak še tudi docela praktično obratiti k vprašanju organiziranja izvršnih poslanstev dela antifasištske zveze in tistih družbenih organizacij, ki v novih oblikah nadaljujejo njihovo delo zlasti na področju standarda (Zveza stanovanskih društev, Zveza prijateljev mladine). Tu so zlasti kadri in koncepti, ki danes omogočajo hitrejšo osvajanje novih oblik samoupravljanja pri socialni, zdravstveni, prosvetni politiki itd., kot so stanovanske skupnosti, šolski odbori, potrošniški svetovi in podobno. Se vedno pri tem zasledimo nekatere ostriosti, ko se menim, da so to problemi, ki naj se jih prepustijo ženskim organizacijam, vendar je to danes v osnovi že postalo vsesplošno družbeno delo.

vprašanje. Zelo velikega pomena, ki so ga imele in ga imajo ženske organizacije v našem družbenem življenju — kot važna mobilizacija in sestavni del mehanizma družbene samouprave — seveda ne more in ne sme nadomestiti tistega: kar je za našo socialistično demokracijo najbolj bistveno, namreč direktnega vključevanja ženske v vse oblike delavske in družbene samouprave, v delavske svete, (Nadaljevanje na 2. strani)

Koča Popović na poti v London

Beograd, 26. okt. (Tanjug). Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je sinoči odpoval v London na obisk v Veliko Britanijo, kjer bo ostal od 28. oktobra do 1. novembra kot gost britanske vlade.

Koča Popović potuje z vlakom do Pariza, od koder bo nadaljeval pot v London z letalom. V London bo prispel v torek, Koča Popović bo imel v Foreign Office v sredo in četrtek politične razgovore. Med bivanjem v Veliki Britaniji bo Koča Popovića sprejela kraljica Elizabeta, povabljen bo na kosilo k predsedniku vlade Macmillanu, v njegovo čast pa bo minister za zunanje zadeve Lloyd priredil svečano večerjo.

S Kočo Popovičem potujejo državni podsekretar za zunanje zadeve Srdja Prica, načelnik oddelka v DSZZ Viktor Repič, svetniki v DSZZ Momčilo Peleš, Josip DeFrančević in Josip Presburger ter prvi sekretar v DSZZ Zdenko Svete.

VREME

Stanje 26. oktobra: Nad celotno zahodno Evropo in Balkanom se zadržuje ostalih še pretežno zračnega pritiska. Iz severozahoda prideka nad Balkan nekoliko hladnejši zrak. Napoved za ponedeljek: — v vzhodnih krajih Slovenije pretežno oblačno, v ostalih še pretežno jasno vreme. V osrednji Sloveniji jutraj po kotlinah megla. Najnižje nočne temperature okoli 0. v Primorju okoli 10. najvišje dneвне v vzhodni Sloveniji do 14. v sredini do 18. na Primorskem do 22 stopinj Celzija.

Razprava o tehnični pomoči

V ekonomskem odboru generalne skupščine OZN razpravljajo o izpolnitvi programa tehnične pomoči v preteklem letu in načrtih za prihodnje leto — Predlogi jugoslovanskega delegata Bogdana Crnobrnja

New York, 26. okt. (Tanjug). V ekonomskem odboru generalne skupščine razpravljajo o izpolnitvi programa tehnične pomoči v preteklem letu in o programu za prihodnje leto. Tehnična pomoč v preteklem letu je dosegla rekordno višino z 31,5 milijonov dolarjev ter 2.500 strokovnjaki, ki so program izvajali v 98 državah in teritorijih.

V razpravi je sodeloval tudi jugoslovanski delegat Bogdan Crnobrnja, ki je poudaril, da poročila o tehnični pomoči OZN kažejo, da so bili ti programi v preteklem letu zelo uspešna akcija. Poročila potrjujejo, da nerazvite države v vedno večjem obsegu prosijo in hkrati vedno bolj uporabljajo tehnično pomoč za reševanje problemov svojega razvoja. Kakor razširjeni tako tudi redni program tehnične pomoči so sedaj že dobro uvedene akcije. To pa ne pomeni, je dodal Crnobrnja, da ti programi postajajo že rutina.

dejal, da gre za spremembe in novosti, ki ustrezajo potrebam nerazvitih držav. »Ni dvoma, da študijski načrti so bili in ostanejo še nadalje potrebni. Ti načrti so dejansko osnova in priprava za nadaljnjo aktivnost, ki mora v prvi vrsti težiti za vzgojo nacionalnih kadrov in splošno osvajanje moderne tehnike s strani domačega prebivalstva. Jugoslovanska delegacija zato postavlja vprašanje, če ni morda že prišel čas, da bi uprava za tehnično pomoč zbrala vse dosežane izkušnje pri usposabljanju nacionalnih kadrov, da bi jih vlade s svojih prihodnjih programih lahko izkoristale.

Za izboljšavo poslovanja tehnične pomoči je Crnobrnja dal nekaj predlogov. Prvič, da se načelo o sestavljanju programa po potrebah Združenih narodov čimbolj dosledno izvaja ter se pri tem upošteva tudi jugoslovanska pobuda, da bi se ukinita dosedanja praksa, po kateri je uprava za tehnično pomoč nacionalne kvote razdeljevala med specializirane agencije OZN.

Drugič, prihodnje leto bo zaradi hitrejšega usposabljanja domačega tehničnega kadra začela delovati mednarodna civilna služba. Mednarodni civilni uslužbenci naj bi sprejeli med svoje redne dolžnosti tudi usposabljanje nacionalnega personala, da bi lahko čimprej prevzel dolžnosti, ki jih opravljajo tudi strokovnjaki.

Tretjič, da bi poleg začasnega omejevanja porasta administrativnih izdatkov proučili tudi možnost za trajno rešitev. To bi se lahko uresničilo na ta način, da bi vse upravne stroške po določenih prehodnih dobi prenesli na redne proračune, s čimer bi se povečala sredstva za razširitev pomoči nerazvitim državam.

Na koncu je Crnobrnja poudaril, da je vprašanje finančnih sredstev najvažnejše in da je od tega odvisno tudi nadaljevanje programa. Bogdan Crnobrnja je izrazil prepričanje, da bo odbor soglasen v zvezi s sprejetjem novih, učinkovitih ukrepov, kajti razširjeni program pomeni realizacijo, ki uspešno pomaga napočiti mednarodnega sodelovanja nerazvitih držav k hitrejšemu gospodarskemu in socialnemu razvoju.

Ko je govoril o nadaljnjem popolnjevanju programa, je

Govor Borisa Kraigherja na proslavi v Novem mestu

(Nadaljevanje s prve strani) v ljudske odbore, skupščine itd. Uspeli v tej smeri so precejšnji, vendar še vedno ne kažejo na to, da nismo še premagali niti vseh objektivnih niti subjektivnih težav, ki so

na poti polnega uveljavljanja žena v javnem življenju.

Tovariši in tovarišice!

Rad bi izkoristil priložnost ob proslavi teh velikih zgodovinskih dogodkov naše so-

cialistične revolucije, da spre- govornim nekaj besed o ne- katerih aktualnih vprašanjih, ki stoje danes pred našimi za- vestnimi silami socialistične zgraditve in ki stoje danes pred našimi ženami.

sredstev, ne pa negospodarsko povečevanje potrošnih sred- stev. Gre torej zato, da bolje izkoristimo plačne sklade in da kar najracionalneje izko- riščamo investicijske sklade, ki se morajo nujno v zvezi z zadnjimi ukrepi na področju cen prilagoditi novo ustvarje- nim pogojem. To bo marsika- teri gospodarski organizaciji pomenilo spremembo njenih dosedanjih načrtov ravno pri porabi investicijskih sredstev. No, ker imamo instrumente v našem gospodarstvu tako po- stavljene, da naše gospodar- ske organizacije investicijskih skladov, ki se ustvarijo iz do- hodka v letu 1958, ne morejo trošiti v letu 1958, ampak šele v letu 1959, bodo ti ukrepi na področju investicijskih skla- dov prišli do izraza pravza- prav v zvezi s planom v letu 1959. Zvišanje cen in plač se zato poravnava deloma iz rez- rezerv federacije za leto 1958 in deloma na račun plana za leto 1959. Odgovornost za izvedbo tega je zato na vseh. Od tega je odvisen standard našega prebivalstva, predvsem mest in industrijskih centrov. Od- govornost za standard ima tako v največji meri pravilna politika komun in okrajev, tako na področju cen in pre- skrbe, kot na področju njho- ve investicijske politike.

V zvezi z vsem tem bi opo- zoril tudi na disciplino pri od- kupu kmetijskega in poljedel- skega blaga in njihovih jese- nskih proizvodov. Če hočemo zadržati ustvarjene odnose na področju cen, potem je po- trebno, da v tem položaju ravo- gledo na relativno dobro leto- lino v letu 1958, posebno v Sloveniji, preprečimo kakr- šnekoli poskuse, ki gredo za neupravičeno zvišanje cen. Ker gre tukaj zelo široko za zasebna proizvodnja, je po- trebna posebna disciplina vseh organov, ki delajo na tem področju, in posebno zavesta akcija socialističnih sil, je po- trebna zavestna akcija odgo- vornih občinskih organov, za- družnih organizacij in organi- zacij blagovnega prometa.

Nekateri sodijo, da so ti ukrepi naperjeni proti intere- som kmečkega proizvajalca. To prav gotovo ne drži, ker ti ukrepi predvsem zagotavljajo delovnemu kmetu, da pride do upravičenih dohodkov na temelju svojega dela, ne pa na podlagi kakih posebnih običo- nov, kateri nazadnje nikakor ne pridejo v žep delovnega kmeta ampak spekulantskih elementov na vasi in na pod- ročju naše kmetijske proiz- vodnje. Vsi naši ukrepi v tej smeri gredo zaradi tega za- tem, da lahko delovni kmet preko zadrževanja v celoti realizira svoje dohodke, do katerih je upravičen na podlagi uspehov svojega dela, in da tako pre- prečimo in odpravimo možno- st, da bi razni spekulanti na vasi v naši kmetijski pro- vodnji izkoriščali delovnega kmeta in bogatelja in njegov račun in na račun mestnega in industrijskega prebival- stva.

ov, k nadaljnemu utrjevanju bratstva vseh jugoslovanskih narodov do makedonskega naroda, simpatij vseh jugoslovanskih narodov do makedonskega naroda in do šiptarske manjšine na območju Kosovsko-metohijske oblasti. Nevar- no pa je zaradi tega, ker - ko igra na to zgrešeno karto, s katero se odločijo moti in s katero pri nas v notranjosti ne more doseči drugega kot ravno nasprotno, čemur je namenje- na, ustvarja v mednarodnih odnosih zelo nevaren precedens, ki kvartu pozici-

Uvodni del proslave 15-letnice prvega kongresa SPZZ je bil v Mirni peči, kjer so udeleženci položile vence na grobove padlih borcev. Obiskale so tudi grob Katje Rupena (na sliki).

cije socializma v današnjem svetu, precedens, ki krepi vse- tiste tendence v današnjem svetu, ki vlečejo kolo zgodovine nazaj, ki hočejo razpohovati nacionalne spore in nesporaz- umne in ki hočejo s tem ustvari- ti poročje, v katerih lahko v zadnjih desetletjih močno osla- bljen imperializem dobi novo hrano za podaljšanje svo- jega obstoja.

Ko danes ves napreden svet podpira arabske dežele v nji- hovi pravični borbi za neod- visnost, v njihovi pravični bor- bi proti vmešavanju tujih zu- nanjih sil v njihove notranje zadeve, ko ves napreden svet z ogorčenjem spremlja spletk- ke vseh tistih, ki skušajo vna- šati razdor med arabske na- rode in ki skušajo z razpiho- vanjem nasprotij med posa-

meznimi arabskimi deželami ustvariti pogoje, ki omogočajo vmešavanja v njihove notra- nje zadeve, pomeni takšno de- lovanje Bolgarije in Albanije, takšno delovanje vseh tistih, ki podpirajo to bolgarsko in al- bansko akcijo, zelo nevaren precedens v mednarodnih od- nosih, pomeni to veliko nevar- nost za socializem in za mir v svetu.

Popuščanje šovinizmu pomeni slabljenje demokratičnih pozicij

Za nas v Sloveniji pomeni ta akcija tudi še posebno ne- varnost zaradi tega, ker vzpodbuja tiste sile v naših sosednjih deželah, Avstriji in Italiji, ki sodijo, da je prišel čas, ko je Jugoslavija pritis- nielna od vseh strani in ko lahko v tej situaciji tudi oni nekaj ugrabijo. Zdi se mi, da ima bistveno tak značaj akcija proti dvojezičnemu šol- stvu na Koroskem, in da je prav zaradi tega toliko bolj obojanja vredno in da prav zaradi tega pada toliko večja odgovornost na napre- te sile v Avstriji, ki se ne zavedajo dovolj, kam jih taka politika vodi in kam jih vodi politika popuščanja pred ponovnim nastopanjem šovinizma in na- cionalizma na tih področjih. Če se oni čudijo, ko mi ugo- tavljam, da bodo taki ukrepi nujno privedli k slabitvi od- nosov med Jugoslavijo in Av- strijo, se moramo mi čuditi takšnim njihovim izjavam in- taki neobčutljivosti za očitne procese v mednarodnih odno- slih. Prav gotovo ti njihovi ko- raki ne bodo privedli do po- slabšanja odnosov med Jugo- slavijo in Avstrijo zaradi te- ga, ker bi Jugoslavija to že- lela, ampak kdor dovoli po- novno razvijanje nacionali- stičnih in šovinističnih strasti, ta se mora nujno zavedati, da prevzema nase odgovornost za odpor proti temu, odgovor- nost za nadaljevanje in po- novno odpranje problemov, ki so bili v zadnjih letih že razmeroma dobro potisnjeni v ozadje, problemov, ki nujno morajo privedi do situacije, v kateri je nadaljnje razvija- nje dobrih odnosov zelo otež- kočno. Oni pri tem, očitno popolnoma zgrešeno, tako kot Bolgari in Albanci, računajo na slabost Jugoslavije, na te- žaven položaj, v katerem je Jugoslavija in računajo na nujnost, da bo Jugoslavija morala požreti tudi njihove udare.

Ravno tako, kaže vsaj, ra- čunajo tisti krogi, ki prav v tem momentu odpirajo v Fi- rencah proces proti tistim sil- am, ki so se v Italiji v času narodnoosvobodilne borbe bo- rile proti fašizmu. Kdor hoče dati temu procesu nacionali- stični značaj, ima seveda po- popolnoma jasno dva cilja: sla- biti in kaliti dobre odnose, ki so se v zadnjih letih razvili med Jugoslavijo in Italijo na- leni strani, in drugič, kar je

za socialistične sile v Italiji predvsem nevarno, da se v vrstah italijanskih socialistič- nih sil razvija nacionalistična strast in daje podporo nasto- pajočim protidemokratskim tendencam, ki se danes v Ita- liji podobno kot tudi v Fran- ciji močno aktivirajo. Te tendence so brez dvoma ne- varne za socializem, in tiste socialistične sile, ki nasedajo takemu vmešavanju nacionali- stične strasti, ki popušča- jeta pred temi in se pridružujejo šovinistični kampanji, ki jo izvajajo proti Jugoslaviji ne- katere dežele vzhodnega blo- ka, se morajo zavedati, da s tem izpodbujajo tla, na ka- terih stojijo, da s tem slabijo svoje lastne pozicije, da si s tem slabijo možnosti za uspe-šno akcijo proti tem nasto- pajočim protidemokratskim, protiljudskim in reakcionar- nim smerem v teh deželah. Tisti na vzhodu pa, ki upri- tarzajo kampanjo proti Jugo- slaviji, naj vidijo, kam to vo- di - vodi k razvijanju ire- dentističnih tendenc ne samo v vzhodnem bloku, ampak daje tudi direktno pomoč pro- tiljudskim silam v zahodnih deželah. Primera z dvojezič- nimi šolami na Koroskem in s procesom v Firencah proti

Na Koprskem so izvolili nova vodstva SZDL

Koper, 26. okt. Okrog 55 tisoč članov SZDL je danes izvolilo nova vodstva osnovnih organi- zacij. Po nepopolnih podatkih je znašala volilna udeležba okrog 94 odstotkov. Glede na temeljite razprave je bilo to rezultata pričakovanja. Za današ- nje volitve je značilno, da se je mnogo delovnih ljudi na sa- mih voliščih vpisalo v Sociali- stično zvezo. Vsega jih je bilo okrog 2.000. Tako se je povečalo število volivcev včlanjenih v SZDL na nad 80 odstotkov.

Marsikje so današnje volitve izkoristili za organizacijo pro- stovoljnega dela. Tako so člani SZDL v Hrvatinskih popravilni- ceno, za katero je tovarna mo- tornih koles iz Kopra namenila 6 milijonov. Podobne akcije so bile na Belem križu, v Malih in drugod. Mnogi novovoljeni odbori SZDL so se takoj po volitvah že tudi konstituirali in začrtali smernice za delo v prihodnje. F. M.

S široko javno kontrolo preprečiti zviševanje cen

Četudi se je v zadnjem času mnogo govorilo o vpraša- nju, ki so v zvezi s poviša- njem cen moke, sladkorja, elektrike, tobaka, bi se dotak- nil še enkrat tega vprašanja zaradi tega, ker se mi zdi, da morejo ravno ženska društva o problemih, ki nastajajo v zvezi s tem, odigrati važno vlogo v našem družbenem življenju. V zvezi s poviša- njem cen je nastalo nekaj problemov in dotaknil bi se nekaterih najvažnejših, četudi se je o tem v zadnjih tednih več govorilo in pisalo. Cene, ki jih je Izvršni svet federacije z odlokom zvišal, so se morale zvišati zato, da se za- gotovi bolj ekonomska upo- raba predvsem moke, slad- korja in elektrike. Neekonom- ske cene namreč povzročajo nerodnosti na tržišču, nepravi- len odnos v potrošnji pose- mnih vrst blaga in povzroča- jo v nadaljnjih posledicah veliko škodo celotnemu našemu gospodarstvu in predvsem standardu našega delovnega človeka. Prentizke neekonom- ske cene v odnosu na druge vrste blaga namreč povzroča- jo velike možnosti za speku- lacijo in za neracionalno po- rabo tega blaga. To pa potem povzroča predvsem neposred- ne težave za standard tistega dela prebivalstva, ki je vezan na plače in daje velike mož- nosti za ustvarjanje neupravi- čenih dohodkov in neupravi- čenih dohodkov tistemu delu prebivalstva, ki živi od za- sebne proizvodnje, oziroma od

raznih oblik zasebne dejavnos- ti. Posledice takega neeko- nomskega trošenja predvsem čuti prebivalstvo mest in in- dustrijskih centrov, to je tisti del našega prebivalstva, ki v vseh letih graditve sociali- zma pri nas največ prispeva k premagovanju naše gospo- darske zaostalosti in k izbolj- ševanju življenjskih pogojev naše družbe. Naša dolžnost je, da predvsem temu prebival- stvu zagotovimo tiste dohod- ke, ki i po njegovem delu gredo in da onemogočimo možnost, da bi zasebni sektor v našem gospodarstvu mogel s spekulacijo in z izkorišča- njem neekonomskih odnosov v cenah posameznih vrst blaga bogateti na škodo delovne- ga človeka, ki je nosilec naše socialistične revolucije. To je seveda enako v korist tudi vsem tistim delavcem na pod- ročju zasebne proizvodnje, ki se zavedajo, da so njihovi do- hodki odvisni predvsem od njihovega dela, od uspešnosti njihove proizvodnje in ki se zavedajo, da v družbi, ki ne dovoljuje izkoriščanja človeka po človeku, ne morejo iskati dohodkov na račun drugega. Tisti, ki se tega zaveda, bo tudi v zasebnem sektorju vz- zdravljal takšne korake, ker se zaveda, da vsaka drugača- pot mora pripeljati do takšnih nesporazumov, do take neure- jenosti v našem gospodar- skem življenju, ki mora pri- vesti do političnih posledic in do političnih nasprotij v naši družbi. Delovni človek v na-

šem zasebnem sektorju je za- radi tega zainteresiran, da se ustvarijo taki ekonomski odnosi, ki mu zagotovijo ustrezne dohodke za njegovo delo in ki ga obvarujejo pred vsakim očitkom izkoriščanja in spekulacije. Seveda je pa bilo mogoče izvršiti ta ukrep samo, če smo ukrenili vse po- trebno, da bi preprečili zviše- vanje ostalih cen na našem trgu. Če bi namreč prišlo do zviševanja tudi ostalih cen, potem bi seveda to izravnava- nje, ki ga je hotel Izvršni svet izvesti z zviševanjem cen določenim artiklom, ne doseglo svojega namena, kajti potem bi se ponovno formira- le cene v vseh in morda še večjih nesorazmerjih, kot so bile prej, samo na višji stopnji. Zaradi tega je bilo po- trebno uporabiti celo vrsto ukrepov, ki nam zagotovijo, da ne pride do zviševanja cen ostalega blaga na našem trgu. Tukaj pa je treba predvsem aktivirati naše gospodarske organizacije, naše politične organizacije, naše družbene organizacije na terenu in v občini. Storili smo vse, da se s pomočjo inspekcij in raz- nih administrativnih ukrepov prepreči vsako zviševanje in vsako navijanje cen. Toda vse to ne bo uspelo, če ne bomo aktivirali celotnega javnega menzija in če ne bomo organi- zirali široke javne kontrole, ki bi onemogočila vse polz- kuse, da bi se vnesel nered in nova nesorazmerja na pod- ročju cen.

Disciplina in štednja -- pomembna činitelja v zagotovitvi standarda

Postavlja se vprašanje, kako je to mogoče, če smo pa morali hkrati z zviševanjem cen povečati tudi plače delavcem in uslužbenecem. S tem se seveda večajo proiz- vodni stroški v industriji, kakor tudi stroški poslovanja naše obrti, trgovine in gostin- stva in zdi se normalno, da morajo pač tudi oni v zvezi s tem iti na zviševanje cen. Toda poprej smo zagotovili z našim družbenim planom sredstev, ki omogočajo, da se ti višji izdatki poravnajo ne na račun višjih cen, ampak na račun manjše potrošnje na drugih področjih. Gre pred- vsem za omejevanje in zmanj- ševanje investicijske potroš- nje in drugih oblik potrošnje v našem družbenem življe- nju. S tem, ko se povečajo plače, se v industriji za do- ločen odstotek zmanjša njim dohodek in s tem se tudi zmanjša dohodek, ki ga do- biva federacija iz davka na dohodek industrijskih podjetij in drugih gospodarskih organizacij. Ta zmanjšani dohod- dek federacije poravnava fe- deracija iz rezerv, s katerimi je računala v planu za leto 1958. Deloma se pa na račun teh zvišanih plač zmanjšajo tudi skladi, s katerimi razpo- lagajo podjetja za investicije, za splošno potrošnjo itd. S tem se v pravnata drugi del povišanih izdatkov in vse to je v skladu z našo temeljno težnjo, da bi zagotovili zbolj- šanje standarda našega delov- nega človeka, kar je mogoče doseči samo s povečanjem proizvodnosti dela na eni strani in z zmanjševanjem drugih oblik potrošnje, tistih oblik potrošnje v našem go- spodarstvu, ki ne gredo nepo- sredno na račun osebnih do- hodkov našega prebivalstva, to je predvsem investicijska potrošnja. Če hočemo tako za- gotoviti relativno zmanjšanje investicijske potrošnje in tako stabilizirati odnose v našem gospodarstvu na ravni novih cen tistih vrst blaga, katerim je Izvršni svet zvišal ceno, ne da bi povzročili nesoraz- merja pri drugih cenah in v drugih oblikah potrošnje, po- tem je tukaj seveda potrebna ustrezna disciplina vseh naših gospodarskih organizacij in vseh naših družbenih or- ganov, ki razpolagajo s temi sredstvi.

ampak jo je treba izvajati po- vsod od podjetja in ustanove preko občin in okrajev do re- publik in federacije. Vsi družbeni organi morajo v zve- zi s temi ukrepi zagotoviti ustrezno štednjo v vseh teh oblikah potrošnje. Da bi bilo to mogoče, je seveda potreb- na aktivna politična akcija naših zavestnih socialističnih sil, da bi bilo to mogoče, je potrebna predvsem podpora žena in njihovih društev, ki so v zadnjih letih pokazale največ iniciative za boljšo or- ganizacijo potrošnje, za boljšo organizacijo vseh tistih pod- ročij našega družbenega živ- ljenja, ki so vezani na stan- dard, oziroma na racionalnej- še izrabljanje sredstev, ki so na razpolago za standard, ta- ko da lahko z razpoložljivimi sredstvi dosežemo čimboljše

uspehe. Tukaj pa smo seveda na zelo občutljivem terenu, kjer je mogoče doseči uspehe samo, če se vsak trenutek jas- no zavedamo, da gre za boljšo organizacijo in za boljše izkoriščanje razpoložljivih sredstev, ki so na razpolago na področju potrošnje in ob istočasni zagotovitvi, da se v celoti sredstva potrošnje ne povečajo čez naše gospodarske zmogljivosti. Pri reševanju neposrednih problemov zboljšanja življenjske ravni prebivalstva, reševanju problemov v okviru stanovanjskih skupnosti, v okviru komunale graditve, v okviru pomoči ženi in družini, je mogoče doseči uspehe sa- mo, če se stalno zavedamo, da pomeni reševanje teh vpra- šanj racionalno porabljanje za potrošnjo razpoložljivih

Naslanjamo se predvsem na lastne sile

Mislim dalje, da je treba, ko ob današnji razpravi govorimo o aktualnih vprašanjih našega življenja, opozoriti tudi na mo- ment, ki zahteva še posebno skrb za pravilno reševanje naših gospodarskih problemov in za pravilno reševanje gospo- darskih težav. Gre za vpraša- nje, ki je v zvezi z mednarod- nim položajem, v katerem je danes Jugoslavija, s položajem ki nam povzroča trenutno ne- ke težave, ki jih ob sprejema- nju plana za leto 1958 nismo v taki meri predvidevali.

V zvezi s kampanjo, ki jo iz- vajajo proti nam nekatere de- žele vzhodnega bloka, s poseb- no ostrino pa Kitajska, Bolga- rija in Albanija, dobivajo naši napori za reševanje gospo- darskih problemov poseben zna- čaj. Ta kampanja ima namreč tudi neposredne ekonomske posledice. Te sicer niso in ver- jetno ne bodo mogle zavzeti takšnih oblik, kot so jih zavze- le po letu 1948, vendarle spo- spešno nalagajo obveznost nam vsem, da se v premagova- vanju gospodarskih problemov naslanjamo predvsem na svoje sile in da še mnogo bolj kot doslej računamo s tem, kako bomo najbolj obrnili vsak din- ar in vsa sredstva, ki jih naš delovni človek ustvari. Zlasti kampanja, ki je zavzela prav šovinistične in celo iredenti- stične oblike v Bolgariji in Albaniji, pomeni resno nevar- nost, je resen problem za me- dnarodne odnose, za nadaljnjo perspektivo socializma. Kam- panja, v kateri odgovorni bol- garski funkcionarji zanikajo

obstoje makedonskega naroda, govore, da so Makedonci samo del bolgarske narodnosti, go- vore v duhu, ki mora vzbujati nezaujanje in ogorčenje pri vseh naših narodih in ne samo pri makedonskem narodu in postavljajo v odnose med socialističnimi deželami popolno- ma nov ton, ki nima ničesar skupnega z internacionalizmom niti s socializmom. Vse to pa v času, ko povsod na svetu celo v nesocialističnem svetu, prodira načelo strpnosti in med- sebojnega razumevanja med narodi.

Ko govori Albanija o svojih odnosih do Jugoslavije na na- čin, ki kaže na direktne teri- torialne aspiracije na Kosmet, ko govori o skupnih teritori- alnih mejah med Bolgarijo in Albanijo, more to dovesti do resne zaskrbljenosti vseh naših narodov, do resne za- skrbljenosti, ne samo Makedonije, ampak vse Jugosla- vije, še več, to je vprašanje socializma, to je vprašanje mira v svetu. Ta akcija in ta propaganda je zelo nevarna, ker vnaša ponovno tendenco razvijanja nacionalne nestrpnosti in računa na popolnoma zgrešeno karto, na karto ne- enotnosti in vnašanja razpok med odnose jugoslovanskih nar- odov. Podobno, kot je leto 1948 pomenilo nadaljnjo ure- ditve bratstva in enotnosti med jugoslovanskimi narodi, tako tudi ta akcija ne more privedi do drugačnih rezulta- tov, ampak lahko samo prispe- va k nadaljnemu utrjevanju enotnosti jugoslovanskih naro-

Podle discipline, ki je bila potrebna na področju zago- tovitve cen, je potrebna tudi disciplina in zavestna akcija na področju štednje v vseh drugih oblikah potrošnje našega prebivalstva. Te štednje ne more izvajati samo izvrš- ni svet, samo federacija na svojih področjih potrošnje.

Pred koncem ribolovne sezone

Kakor se je prvi jesenski mrak v začetku oktobra za naše ribiče dobro začel, tako je njihovo upanje, da bodo letošnji plan (količinski) le izpolnili, kmalu zopet splah- nel. Prišlo je slabo vreme in dobrega lova je bilo konec. Zato naletimo danes kvečje- nu na negotovo zmigovanje z rameni, če vprašate naše ri- biče, kdaj neki mislijo letos privedi tradicionalni ribiški dan. »Saj ni denarja«, prvi- jo in gredo neveselo svojo pot. Resnica je ta, da bi bila rib- ja predelovalna industrija ob slovenski obali v prav resnih škripcih, če si ne bi pravosča- no zagotovila dotoknih koli- čin rib pri dalmatinskih ribi- ških podjetjih. Kar je na primer

podjetje »Iris« v Izoli moglo dobiti od »Ribe« iz Izole in »Ribiča« v Piranu, predstavlja komaj tretjino letos v tem podjetju predelanih rib. Za zimski čas, ko v »domači- vodah lova takorekoc sploh ni, pa si je tovarna zagotovila nakup 1500 ton palamide v Turčiji. Podobno je stanje v »Arge- in v koprski »Ikri«. Pot ribijah naj ob naši obali se sicer spreminja, iz leta v leto, vendar severneje od sa- vudrijskega riča navadno ne gredo. Letos se tega ni bilo. Vsaj 90% vseh rib, ki sta jih »Riba« in »Ribič« nalovila, sta spravila z morja okrog Silbe (v Zadarskem arhipela- gu) in severneje, le nekaj

malega pa pred Porečom in Rovinjem ob hrvatski istrski obali. Prav zato je na primer izolska »Riba« letos spomla- di, pred ribolovno sezono ob istrski obali, poslala poskusno odpravo v dalmatinske vode, kjer tamkajšnji ribiči ob tem letnem času nimajo navade loviti. Poskus ni opravičil vseh pričakovanj, vendar ga bodo spomladi ponovili. Plan je, plan in bolje je hiteti zarana kot na jesen, ko bo kdo ve kako.

Glede zimskega lova tako- imenovane kočarenja pa je tako, da se po izkušnjah »Ri- be« ob naši obali sploh ne splašča. Zato odhajajo na zim- ski lov v kvarneske vode, kjer vsaj pridejo na svoj račun.

JESEN v Beogradu

Letos doživljajo Beograščani pravo jesen — in to celo lepo jesen. To je redkost, kakaj našo glavno mesto »pravila« jeseni in pomladi skoraj ne pozna. Takojšnje celinske podnebje zato tudi ne zahteva kakih posebnih jesenskih in spomladanskih garderobe; zadostujejo pojava in zimske obleke, kakaj jesen in spomlad po pravilu v Beogradu nista letni sezoni, temveč samo kratak prehod med poletjem in zimo in narobe. Pravi jesenski mesec je bil za nas lep, sončen in topel. Vendar pa Beograščani niso pozabili na »skošavos«, ki bo kmalu prihajala in jih premrazila do krvi. Zato pridno kupujejo tople stvari, seveda predvsem s parafiniranimi posojili. Pri tem jim nekaj pomagajo tudi »posojilci«, ki so se navzeli nekega poslovnega duha in tu pa tam prireajo razne razprodaje. Vendar pa o kakšnih človeških namelih pri tem ne moremo govoriti; razprodajajo — seveda po znižanih cenah — samo blago, ki ne gre. Potem, ko se zaloge izčrpajo, pa takoj začnejo prodajati enako blago po starih cenah. Cene so vendar v glavnem nespremenljive — vendar pa so Beograščani svojim irgovskim podjetjem vreden tudi za to, če cenam naj večjih spustijo navzdol.

OPRIJAZNENI SO STUDENTE

Pravi selivke so že zdavnaj začele, zato pa so v Beogradu drugi ptički selivci, študentje. Za veliko večino študentov, ki nimajo stanovanjske pogojev, so stanovanjske hiše v Beogradu, pa je jesen — čeprav še ni toliko hladna — velik problem. Najbolj jih trga stredo nad glavo, ker se niso mogli seliti. Tisti študentje, ki nimajo stanovanjske pogojev, se selijo v stanovanjske hiše, ki jih bodo še dokončali do konca leta. Če, da o tem ni treba dvomiti, in tako lahko pričakujemo, da bo letos v Beogradu sezidanih 4.000 novih stanovanj, kar se do sedaj v enem letu še ni posrečilo. Mesto pa se tudi drugače polepšuje. Trg republike, kjer je med drugim tudi beograjska opera, je v glavnem že preurejen v skladu z zahtevami sodobnega prometa. Drugače pa preureditev tega trga še vedno ni dokončno zaključena, čeprav ne spominja več na bojščice, kot je še pred kratkim zaradi izkopanih jarkov, raznega odpadnega materiala itd. Obiljubljali so, da bodo trg preuredili do 1. oktobra, potem so ta datum preložili za 20. oktobra, obletnico osvoboditve Beograda. Tudi ta rok je minil — in sedaj so Beograščani skoraj prepričani, da se bodo napovedi uresničile vsaj za praznik republike — 29. november ... Gleda Trga Marxa in Engelsa so njegovi graditelji previdnejši in ne postavljajo trdnih rokov. Sedaj so začeli del tega trga tlakovati z lepimi svetlo-rdečimi granitnimi ploščami in obiljubljajo, da bo trg dokončno urejen »enkrat« prihodnje pomladi. Tedaj bo ta trg zares lep — še posebno, ker so že podri staro poslopje med CK ZKJ in zvezno ljudsko skupščino, pa je tako dobil čisto drugačno podobo. Ograjo okoli skupščine so tudi že podriji in zares lepo preuredili prostor pred skupščino. Ves kompleks Trga Marxa in Engelsa sedaj kaže končno podobo, ki bo vsekakor polepševala naše glavo mesto.

Mednarodna konferenca

Budimnik, 28. okt. (Tanjug). Prva evropska konferenca o zbiranju trahoma, ki jo je organizirala Svetovna zdravstvena organizacija, je bila danes končana. Te konference so se udeležili zdravstveni delavci iz Italije, Španije, Portugalske, Jugoslavije in Turčije, kjer je bil trahom najbolj razširjen. V šestih dneh so udeleženci konference proučili problem praktičnega zdravljenja te bolezni. Ugotovili so, da so najboljše uspehe v zatiranju trahoma dosegli v Maroku, Jugoslaviji, Španiji in Turčiji in da se lahko z uporabo antibiotikov uspešno ozdravi ta bolezen. Sklepe konference bodo predložili Svetovni zdravstveni organizaciji.

Govoril sem z ambasadorji Indije, Bolgarije, ZAR, Grčije, ZDA in dvanajstih drugih držav. In vsi so se strinjali, da je OZN zelo pomembna zadeva.

Nič ne da, če so bili ti ambasadorji še nekoliko majhni in da so simjo zastavo OZN zaenkrat razgrnili samo še čez šolsko tablo v enem izmed razredov gimnazije, ki jo sicer kot redni dijak obiskujejo. Vojna in mir, rešitvina in blagostanje enako zadenejo odrasle in otroke in zato ima tudi OZN, ki se prav bori za zmago boljšega, za vse enak pomen. Se več — prav ustanovitvenje mladinskih klubov za OZN ima namen, da bodoče morda odločilne generacije navaja v duhu mednarodnega bratstva in vzajemnega spoznavanja.

Tako sem slišal in tako smo se pogovarjali. Prisostvoval sem namreč živahni in izredno lepi proslavi Dneva Zdrženih narodov, ki jo je pripravil mladinski klub OZN v okviru taborniške organizacije na Klasični gimnaziji v Ljubljani.

težave, ki so tudi stanovanjske. Ta fakulteta je največja v Beogradu, saj ima okoli 10.000 rednih in izrednih slušateljev. Posloje Filozofske fakultete na Studentskem trgu pa so sezidali; za nekaj sto studentov — razen tega pa je v njem še rektorat univerze. Primanjkujejo prostore si je zato ta fakulteta našla drugod — in sedaj »gostujejo« njeni študentje tudi v enem izmed poslopij v Ulici Kneza Mihajla na naravoslovno-matematični fakulteti, na pravni fakulteti in na rudarski fakulteti. Do nedavnega so gostovali tudi na »Kolarčevi« univerzi (Ljudski), ki pa jim je sedaj odpovedala gostiljube, ker potrebuje prostore, ki so jih imeli na razpolago študentje filozofije, za svoje tečaje tujih jezikov. Gneča na predavanih je zato povsod nepopisna, razen tega pa morajo študentje pogosto tekati z enega predavanja na eno mesto na drugo — na drugem koncu Beograda. Kot športne vaje so ta tekanja nemara koristna — k učnemu uspehu pa gotovo ne prispevajo. Če bi prišli vsi študentje Filozofske fakultete v matično poslopje na Studentskem trgu, potem bi imel vsak 0,30 kv. metrov prostora in bi bili torej bolj stisnjeni kot sardine v konzervi. Vsi — študentje in profesorji Filozofske fakultete zato sanjajo o času, ko bo imela fakulteta svoje prostore, dovolj prostorne za vse slušatelje. To pa so zares samo sanje, ker sredstev za to ni, pa za zdaj tudi izhoda iz teh težav ni videti.

BEograd SE POLEPSUJE

Se bolj kot druge jeseni hitijo letos v Beogradu graditi stanovanja. Zidajo skoraj v vsaki ulici; do junija je bilo dokončanih 2000 novih stanovanj, prav toliko pa jih bodo še dokončali do konca leta. Če, da o tem ni treba dvomiti, in tako lahko pričakujemo, da bo letos v Beogradu sezidanih 4.000 novih stanovanj, kar se do sedaj v enem letu še ni posrečilo.

VODA »ZASLAJENA« S FENOLOM

Voda iz beograjskega vodovoda nikoli ni bila najboljša, sredi tega meseca pa so si morali Beograščani tiščati nosove, kadar so jo pili. Sanitarna inspekcija je ugotovila, da je bilo tiste dni v enem litru vode tudi do 2,38 miligramov fenola. Ker je v enem litru vode lahko največ 0,01 miligrama fenola, je seveda jasno, da je ta voda ne samo smrdelna, temveč tudi škodovala zdravju. Najprej so mislili, da sta voda »zaslajena« s fenolom samo kemična tovarna »Zorka« v Sabcu in tovarna »Prva iskra« v Bariču, pozneje pa so ugotovili, da je Sava (iz katere je večina vode v beograjskem vodovodu) »zaslajena« s fenolom (0,8 miligrama na liter) tudi nad Sabcem, kar pomeni, da so k temu prispevale tudi razne druge tovarne z odpadnimi vodami. Zadnje dni Beograščani pijejo že skoraj čisto vodo, obenem pa upajo, da bo že uvedena preiskava uspešna in da bo ugotovila krivice, obenem pa zagotovila, da se takšni primeri ne bodo več pripetili.

Tragedija pri zgodovinski uri v Velikem selu

Učiteljica Olga Lukić, ki stane danes v Trnski ulici št. 2 v Beogradu, je onemela 25. oktobra 1946. Nesreča jo je zadela nenadoma, pri zgodovinski uri v osnovni šoli v Velikem selu, kjer je tedaj službovala.

Samo — živčna motnja

Med vojno, ko so bombardirali Beograd, je stanovala Olga v hišici pri Trgu Kaleničev. Nekega dne je bila v klet. Tiste hiše z nečaji in prijateljicami. Letalska bomba je zadela prav to hišo. Nekaj jih je ubilo. Vse je zasulo in ob močni eksploziji so se vsi onesvestili. To je verjetno zelo vplivalo tudi na Olgo, ki je dobila tedaj precej močan živčni zlom.

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

riferiji. Posebno pogostne so »divje« gradnje na Banovem Brdu, kjer neredko zraste med soboto popoldne in ponedeljkom zjutraj kakšna enosobna hišica. Gradbena inspekcija je v takšnih primerih nepopustljiva — in te hišice morajo podreti. V prvih desetih dneh tega meseca so porušili 15 takšnih »čez noč« zgrajenih hišic, ker pač niso v skladu z urbanističnim načrtom, ki predvideva prostor na Banovem Brdu za gradnjo modernih stanovanjskih poslopij, med katerimi bo tudi devet osemnadstropnih hiš. Še številnejše so »divje« gradnje na Bežanijski kosi; v Novem Beogradu. Do nedavnega tod niso bila potrebna posebna gradbena dovoljenja, po novem pa je tudi tod predvidena gradnja modernih stanovanjskih blokov. Zato na hitro roko in brez dovoljenja zgrajene hišice (če le-te zaslužijo to ime) podirajo tudi tod, njihovim lastnikom pa bo omogočena stanovanjska zidava v drugem delu Novega Beograda, ob Surčinski cesti v Bežaniji.

VODA »ZASLAJENA« S FENOLOM

Voda iz beograjskega vodovoda nikoli ni bila najboljša, sredi tega meseca pa so si morali Beograščani tiščati nosove, kadar so jo pili. Sanitarna inspekcija je ugotovila, da je bilo tiste dni v enem litru vode tudi do 2,38 miligramov fenola. Ker je v enem litru vode lahko največ 0,01 miligrama fenola, je seveda jasno, da je ta voda ne samo smrdelna, temveč tudi škodovala zdravju. Najprej so mislili, da sta voda »zaslajena« s fenolom samo kemična tovarna »Zorka« v Sabcu in tovarna »Prva iskra« v Bariču, pozneje pa so ugotovili, da je Sava (iz katere je večina vode v beograjskem vodovodu) »zaslajena« s fenolom (0,8 miligrama na liter) tudi nad Sabcem, kar pomeni, da so k temu prispevale tudi razne druge tovarne z odpadnimi vodami. Zadnje dni Beograščani pijejo že skoraj čisto vodo, obenem pa upajo, da bo že uvedena preiskava uspešna in da bo ugotovila krivice, obenem pa zagotovila, da se takšni primeri ne bodo več pripetili.

BEograd SE POLEPSUJE

Se bolj kot druge jeseni hitijo letos v Beogradu graditi stanovanja. Zidajo skoraj v vsaki ulici; do junija je bilo dokončanih 2000 novih stanovanj, prav toliko pa jih bodo še dokončali do konca leta. Če, da o tem ni treba dvomiti, in tako lahko pričakujemo, da bo letos v Beogradu sezidanih 4.000 novih stanovanj, kar se do sedaj v enem letu še ni posrečilo.

VODA »ZASLAJENA« S FENOLOM

Voda iz beograjskega vodovoda nikoli ni bila najboljša, sredi tega meseca pa so si morali Beograščani tiščati nosove, kadar so jo pili. Sanitarna inspekcija je ugotovila, da je bilo tiste dni v enem litru vode tudi do 2,38 miligramov fenola. Ker je v enem litru vode lahko največ 0,01 miligrama fenola, je seveda jasno, da je ta voda ne samo smrdelna, temveč tudi škodovala zdravju. Najprej so mislili, da sta voda »zaslajena« s fenolom samo kemična tovarna »Zorka« v Sabcu in tovarna »Prva iskra« v Bariču, pozneje pa so ugotovili, da je Sava (iz katere je večina vode v beograjskem vodovodu) »zaslajena« s fenolom (0,8 miligrama na liter) tudi nad Sabcem, kar pomeni, da so k temu prispevale tudi razne druge tovarne z odpadnimi vodami. Zadnje dni Beograščani pijejo že skoraj čisto vodo, obenem pa upajo, da bo že uvedena preiskava uspešna in da bo ugotovila krivice, obenem pa zagotovila, da se takšni primeri ne bodo več pripetili.

Tragedija pri zgodovinski uri v Velikem selu

Učiteljica Olga Lukić, ki stane danes v Trnski ulici št. 2 v Beogradu, je onemela 25. oktobra 1946. Nesreča jo je zadela nenadoma, pri zgodovinski uri v osnovni šoli v Velikem selu, kjer je tedaj službovala.

Samo — živčna motnja

Med vojno, ko so bombardirali Beograd, je stanovala Olga v hišici pri Trgu Kaleničev. Nekega dne je bila v klet. Tiste hiše z nečaji in prijateljicami. Letalska bomba je zadela prav to hišo. Nekaj jih je ubilo. Vse je zasulo in ob močni eksploziji so se vsi onesvestili. To je verjetno zelo vplivalo tudi na Olgo, ki je dobila tedaj precej močan živčni zlom.

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

Nov pogled od Zvezne ljudske skupščine proti Trgu Marxa in Engelsa

Foto: Danilo Ilić

PO DVANAJSTIH LETIH SPET SPREGOVORILA

ZGODOVINSKA URA SE BO NADALJEVALA

Nenavadna operacija v hotelu »Metropol« — Učiteljica Olga Lukić je izgubila glas 25. oktobra 1946, spet pa je spregovorila 13. oktobra letos — Je iznašla zagreška zdravnica dr. Melita Mitrović novo metodo za zdravljenje grla

Beograd, 19. oktobra. — Pred tednom dni se je zgodilo tole: — Dragan, odpril! Jaz sem, teta Olga!

— Ne smem odpreti! Moja teta Olga ne more govoriti. Niste teta Olga. Teta Olga vedno pokliče pred vrati samo z živčigom, da ji odpremo.

— Toda, Dragan, res sem jaz... — Spet se je začela dušiti pri solzah, ki jih je izzvala sreča...

Malj Dragan pa ni hotel odpreti vrat. Teta Olga je morala tudi to pot zažvižgati. Kakor zmeraj dotlej. Potem je Dragan odprl...

Tragedija pri zgodovinski uri v Velikem selu

Učiteljica Olga Lukić, ki stane danes v Trnski ulici št. 2 v Beogradu, je onemela 25. oktobra 1946. Nesreča jo je zadela nenadoma, pri zgodovinski uri v osnovni šoli v Velikem selu, kjer je tedaj službovala.

tobra 1946. Nesreča jo je zadela nenadoma, pri zgodovinski uri v osnovni šoli v Velikem selu, kjer je tedaj službovala.

Kakih dvajset minut je tečaj razlagala zgodovinsko snov, ne da bi čutila kaj posebnega. Učenci so pazljivo poslušali. Nenadoma pa niso več slišali nujnega glasu. Samo videli so, kako premika ustnice...

Prestrašila se je, ko je spoznala, da iz grla ni glasu. Sedla je na stol. Poskušala je spregovoriti, zavpiti — toda zaman. Stekla je iz razreda k tovarišicam po pomoč. Ta ji seveda ni mogla pomagati.

Odšla je k zdravniku. Obiskala je mnogo zdravnikov specializovanih za bolezni grla. Zdravila se je na klinikah v Beogradu, Zagrebu in na Reki.

Toda vsa prizadevanja zdravnikov ji niso mogla prav nič pomagati. Vse do zdaj znane metode zdravljenja so bile brezuspešne.

37-letna učiteljica Olga Lukić se naprej ni mogla govoriti. Samo čisto tiho je šepetala. Morala se je odpovedati poklicu, ki ga je opravljala do tiste usodne zgodovinske ure z veliko vestnostjo. Postala je — upokojenka...

Samo — živčna motnja

Med vojno, ko so bombardirali Beograd, je stanovala Olga v hišici pri Trgu Kaleničev. Nekega dne je bila v klet. Tiste hiše z nečaji in prijateljicami. Letalska bomba je zadela prav to hišo. Nekaj jih je ubilo. Vse je zasulo in ob močni eksploziji so se vsi onesvestili. To je verjetno zelo vplivalo tudi na Olgo, ki je dobila tedaj precej močan živčni zlom.

Med vojno, ko so bombardirali Beograd, je stanovala Olga v hišici pri Trgu Kaleničev. Nekega dne je bila v klet. Tiste hiše z nečaji in prijateljicami. Letalska bomba je zadela prav to hišo. Nekaj jih je ubilo. Vse je zasulo in ob močni eksploziji so se vsi onesvestili. To je verjetno zelo vplivalo tudi na Olgo, ki je dobila tedaj precej močan živčni zlom.

Med vojno, ko so bombardirali Beograd, je stanovala Olga v hišici pri Trgu Kaleničev. Nekega dne je bila v klet. Tiste hiše z nečaji in prijateljicami. Letalska bomba je zadela prav to hišo. Nekaj jih je ubilo. Vse je zasulo in ob močni eksploziji so se vsi onesvestili. To je verjetno zelo vplivalo tudi na Olgo, ki je dobila tedaj precej močan živčni zlom.

Med vojno, ko so bombardirali Beograd, je stanovala Olga v hišici pri Trgu Kaleničev. Nekega dne je bila v klet. Tiste hiše z nečaji in prijateljicami. Letalska bomba je zadela prav to hišo. Nekaj jih je ubilo. Vse je zasulo in ob močni eksploziji so se vsi onesvestili. To je verjetno zelo vplivalo tudi na Olgo, ki je dobila tedaj precej močan živčni zlom.

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

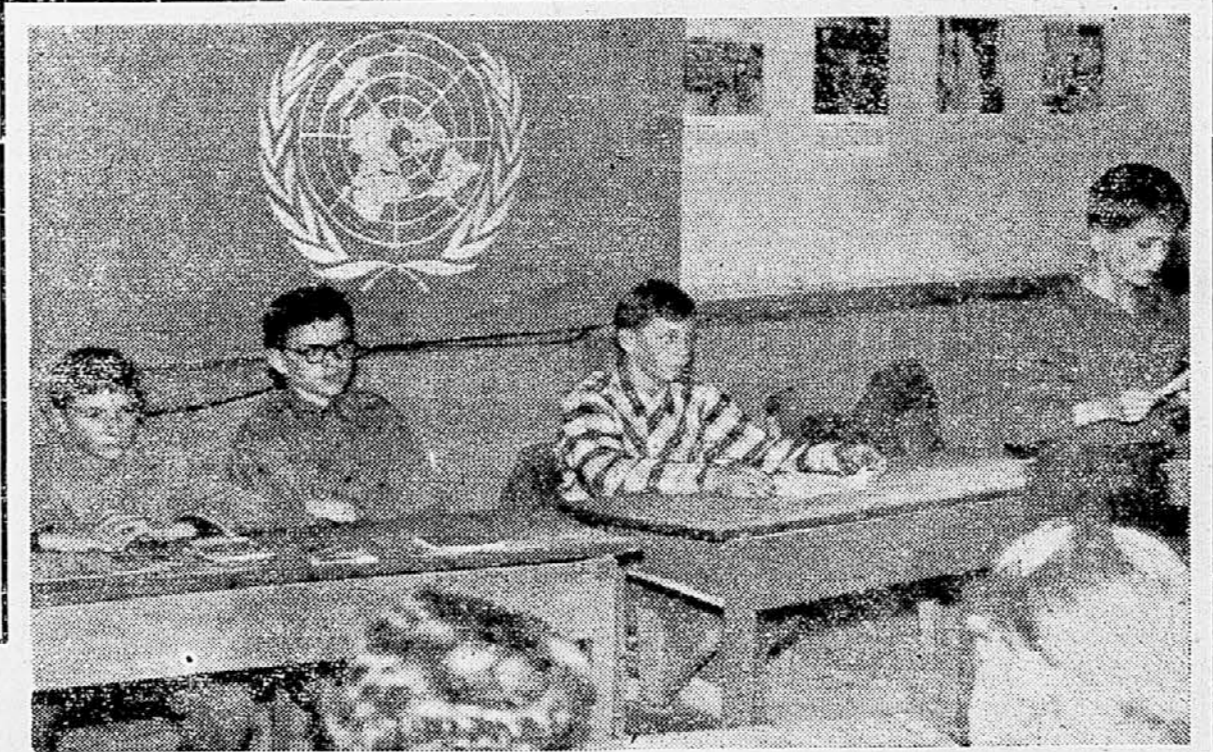
Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

»Preprosta operacija« v Metropolu

Ker je zdravniki niso mogli pozdraviti, je izgubila Olga vsak up, da bo še kdaj govorila. Minilo je skoraj dvanajst hudih let. Nekega dne pa ... Prijateljica Branislava Jančević, s katero je hodila na oddih na morje, ji je šele pred kratkim začela svetovati, naj poskusi še zadnjo možnost. Rekla ji je, naj gre k zdravnici Meliti Mitrović, sestri neke njene prijateljice Radmile Gnjatović...

Opravičil pripoved o Aljaski kot novi državi ZDA. Sodelovali so še belgijski ambasador Rok Vidmar z odlokom iz Bevkovega »Tončka«, esperantistka Nevenka Mužič z lepo zapeto mednarodno popevko »Čiu, čiu« in nemški ambasador Dušan Zitnik, ki si je natančno izpisal vsa pomembnejša nemška mesta in dodal še nekaj o nemških nošah, od katerih je baje posebno zanimiva rudarska. Večer so lepo izpopolnile tri recitacije iz Rabindranatha Tagoreja in Franceta Prešerna.

Res, nenavadno, kako so se misli našega pevca o bratstvu in svobodi vseh ljudi, koder sonce hodi, čudovito ujemale z mladostjo velikega Indijca in kako je vse to zvenelo verjetno iz ust mladih ljudi, ki so se lotili urejati svetovni mir.

OZN na šolski tabli

v Jugoslaviji že okrog 30 podobnih klubov, za pobudo pa se močno zanimajo tudi že v raznih drugih državah. V Sloveniji delujejo taki taborniški mladinski klubi za OZN poleg Ljubljane n. pr. že v Celju, Ptujju, Topolšnici, a pripravljajo jih tudi še drugod, n. pr. v gimnaziji v Vidmu in v mladinskem vzgajališču v Gorjem Logatcu.

Mimogrede — mi je šepnil sosed-profesor — prav ta zdravca zaposlitev, to, da se je hitro razširila tudi na ostalo mladino in tako imamo danes

29 b... kaj bo 30

29. Biennale v Benetkah se je te dni zaključila. Bil sem med zadnjimi, ki so obiskali vrsto lepo urejenih paviljonov z najbolj značilnimi sodobnimi umetnostnimi deli v zelenih beneških Giardinii. 36 svilenih zaglav ob morski laguni pred vzhodom, med katerimi sem kot prvi z leve našel tudi jugoslovansko, so sicer uradno govorile o številni mednarodni udeležbi, a reči moram, da so se njihove barve v popoldanskem soncu prav nevsiljivo spajale z živobarvnimi pastelom beneškega pejsaža, sama tihotna, čeprav bogata, razstava pa mi je bila po hrustu Svetovne razstave v

V Portorožu so stali filmske kamere za francosko-jugoslovanski koprodukcijski film »Zločin na begu«. Kot naslov pove, je film kriminalka, kot pa kaže naša slika, igra v njem glavno žensko vlogo pri kupna italijanska igralka Antonella Laudí.

Bruslju, od koder sem se vračal, kljub temu da se mi je mudilo, pravi odidih. In vendar ne bi mogel reči, da sem zapuščaj to sicer tako lepo mednarodno umetnostno križišče brez občutka neke rahlo grenke tesnobe. Če je umetnost resnica — in resnica mora biti, če je umetnost — ali smo res danes v svetu tako srdi in izmalčeni, da se moramo strasti ali rogati, če si pogledamo v obraz?

Na Biennaleju je bilo tudi tokrat predvsem nekaj spominjskih oddelkov in hkrati dragocenih zgodovinskih retrospektiv. V to vrsto bi lahko letos šteli predvsem velikega barvitega francoskega Braquea, pa nemškega ekspozivno analitičnega Wolsa, razbibanega Kandinskoga, avstrijskega ekspresionističnega poetičnega Klimta in še tega ali onega. Po žalostnem slučaju je med honorarionca zšla tudi občirnejša zbirka pomembnega sodobnega italijanskega slikarja — poeta Licinija, ki so mu morali v času same razstave, 11. oktobra, na dan njegove nenadne smrti, obesti pod sliko spominjski venec.

A kot so vse te retrospektive nedvomno za gledalca visokokvalitetna in dragocena študijska doživlja, pa je vendar veliko važnejše, kaj so pokazali sodobni avtorji, se pravi, kje smo v likovni umetnosti danes. Jasno, pri tem igra še vedno vsaj neko vlogo tudi narodna pripadnost: to formalno priznavajo že sami iz kamna in zidu narejeni državni paviljoni, ki združujejo umetnike te ali one

narodnosti. Španci so se letos z izjemo treh figurativnih ekspresionistov v pretežni večini, skupno jih je bilo 16, predstavlili izključno z abstrakističnimi, čeprav ekspresionistično, geometrično, romantično in dramatično pobarvanimi deli. Zakaj? Morda ne brez razloga. Holandi ljubijo žive barve in simbolizem, pomešan s primitivizmom. Meščanci so tudi tokrat izrazili silen skoraj patetičen zanos, v katerem se religioznost spaja z revolucionarnostjo, primitivizem s surealizmom in kiparsko plastiko. Med Brazilci me je presenetli njihovi veliki Segall s svojimi psihološko ekspresionističnimi socialnimi motivi in s svojo figurativno abstrakcijo brazilskih pragodov. Umetniki iz Ceylona so prinesli na svojih platnih veliko sonca. Avtorji iz daljnje Avstralije pa so se v nasprotju s številnimi zahodnimi umetniki pokazali kot skoraj doledno konzervativni, idealistično realistični oblikovalci domačega pejsaža. Zelo zanimivi so bili tudi tokrat Poljaki. V razliko od ljudskopropagandističnih Romunov je bilo v poljskem paviljonu nasprotno polno iskanja neke svobode bodisi v ritmizirani abstrakciji ali nekem jedkem ekspresionizmu. Arabci zjemajo delno iz svoje izvirne tradicije, a vendar tudi med njimi so vse bolj opažajo vplivi zahodne umetnosti. Japonci v marsičem nasprotno že skoraj povsem prevzemajo poplave abstrakistične mode, ki prihaja iz Amerike.

V tem je morda ena glavnih talostnih ugotovitev letošnjega Biennala, ki je pravzaprav močno jasno registriral, da je umetnost v marsičem že postala bolj dej civilizacije kot pa kulture. Abstraktna umetnost je po odstotku udeležbe avtorjev, pa tudi po uradnih priznanjih žirije, nagradah in odkupih tokrat v Benetkah dejansko triumfirala, a to niti ne toliko kot spontan izbruh, bolj kot pretehtan abstrakistični akademizem. Toda prav zaradi tega se postavlja vprašanje, ali hkrati z vsemi sicer razumljivimi mednarodnimi izmenjavami tudi likovna umetnost ne pomehuje biti individualni izraz umetnika, ampak vse bolj postaja tržno blago, ki se mednarodno oplaja in mednarodno prodaja.

Nedvomno je prišlo do abstraktnosti v likovni umetnosti kot odmev časa, v katerem je stvarnost čisto različna od idej, v katerem so isti elementi hkrati možnost za razcvet in hkrati za pogin in v katerem so ponekod začeli diktirati neko državno umetnost. A vendar: ali ni tako reagiranje strašno žalostno? Nagradjeni Španec Manuel Rivera je razstavil vrsto velikih slik, v katerih je prepletal razne žice in mrežice med seboj, da je dobil neko likovno kompozicijo. Toda mar so te luknje v žilnati mreži res znamenje, da je človeštvo raztrgano in da ne more več najti svoje polnosti? Ameriški kipar Stankiewicz je razstavil vrsto kipov, v katerih je kot spreten varilec sestavljal kompozicije iz starih zarjavelih kotlov, cevi, elektromotorčkov in žic. Američan Rothko bi svoja velika v celih gmoтах živo pobarvana platna brez vsakega smisla morda z uspehom ponudil tudi tovarni harv kot reklamo.

Res: če sem hodil mimo platen njegovega soseda resničnega mojstra Tobeya in zasledoval njegove starejša slika, v katerih je upodobil še figurativno razdrobitev ljudi v množici na ameriških broadwayih, sem razumel tudi njegove poznejše in sedanje abstrakistične stvaritve v katerih se mu je pred-

stava ljudi že povsem zreducirala na gmoto abstraktnih barvnih točkic in lis. Toda pri marsikaterem drugem avtorju sem nehote dobil občutek, da mu gre predvsem za to, kako bi pri gledalcu vzbudil pozornost s svojo izvirnostjo; forma postaja edino odločilna in zaradi tega tudi predvsem važen material. Ki marsikdaj skoraj prevzame glavni delež umetniškega izraza. Italijanski mojster Mastriani je razstavil vrsto tehnično razgibanih kiparskih del, toda pri tem je ostala samo še dinamika materiala, človek se mu je že davno povsem izgubil. Res lahko nekdo tudi na ta način ustvari visoko estetsko doživetje harmonije, kot so na primer čudovito dekorativni Vianijeve abstrakistični kipi; a tudi pri tem je veliko vlogo igral material in ko sem gledal podobne forme pri nekaterih drugih avtorjih, ki so to delali v drugem materialu, so vse te Vianijeve prelepe bele linije izgubljale svoj čar. Vsaka izvirnost razen tega deluje izvirno samo prvič in Italijan Burri tokrat pač ni mogel tako presenetiti, čeprav je razstavil na eni podobni zbirki lesenih desk, na drugi naspeto žakljevino in na tretji prazno belo ploščo. In po drugi strani: kje je doslednost tega modernizma, če v sosesčini abstrakcije drug avtor, Jasper Johns obesi kot umetniško sliko — enostaven posnetek ame-

riske zastave z zvezdami in programi.

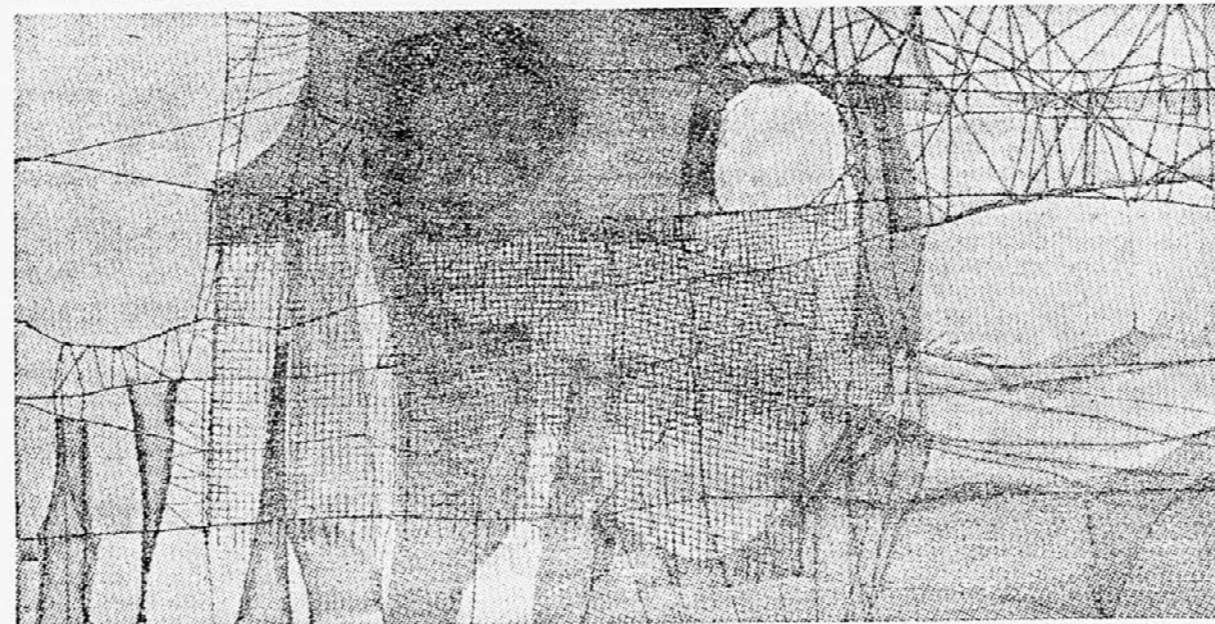
Pri takih absurdnih postajajo vsi celo za trenutek simpatični tisti, ki so v marsičem prav povzročili ta beg v abstraktnost in primitivnost, na primer — razstavljaleci skrbnega naslednega idealiziranega realizma v sovjetskem paviljonu. Seveda pa je hkrati res, da se pri teh delih spet v istem hipu zavemo, da se ne skladajo več z današnjim časom, ne s prostorom, ki je drugače oblikovan; in patetično vzvišeni sodobni sovjetski kip junaka, ki stoji z mečem na strtem hitlerjanskem križu, kot nekč Sv. Jurij na zmaju, morda res še najbolje harmonira s samim paviljonom pred kafeterijami, se pravi — stari ruskim paviljonom iz leta 1914.

Mar smo torej v stepi ulici v obeh smereh? In za 29 b bo prišel 30 Biennale. Kaj nam bo pokazal ta?

Morda je pri umetnosti najbolje ničesar napovedovati, ampak vanjo verjeti.

V našem jugoslovanskem paviljonu, ki je nasploh lep, je visela tudi sivkasta Hegedušičeva slika bednega dvorišča s črnimi zevajočimi okni; a iz onega izmed teh oken se je vendar vzpenjal kvišku droben rožnat balonček.

Ta balonček gotovo živi v vsakem človeku in vsakem umetniku, ne glede na barvo dvorišča. Bogdan Pogačnik

Z 29. Biennala v Benetkah: Manuel Rivera — Skulpture

Z 29. Biennala v Benetkah: K rsto Hegedušič — Dvorišče

Pravkar izšlo

NOVA REVIIJA

Socializem — glasilo CK Zveze Komunistov Jugoslavije

Te dni je izšla prva številka nove, pomembne jugoslovanske revije, glasila Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Socializem. Revija bo izhajala kot dvomesečni vrednostni Krsta Bulajića ter članov redakcije Zvonka Erić, Kira Crvenkovski, Vojna Gužina, Kira Hadži-Vasiljeva, Ivana Laća, Vladimirja Milanovića, Milosa Milića, Lailinke Perović, Milentija Popovića, Veljka Vlahovića in Borisa Zilbera. Revija Socializem se pridružuje naporom naše socialistične skupnosti za razvijanje znanstvene, marksistične družbeno-politične misli in pristopa tako k izpolnjevanju ene najvažnejših nalog, ki jih je postavil VII. kongres ZKJ. O namenih revije govori tudi vsebina prve številke: Milentije Popović na uvodnem mestu obširno komentira Program Zveze komunistov Jugoslavije, Veljko Vlahović je napisal članek »Pojem in bistvo proletarskega internacionalizma«, Krsic Crvenkovski »Družbene osnove solske reforme«. Drugi del revije je namenjen razgledu, poročilu in beležkam. V njem sodelujejo v tej številki B. K. (O VII. kongresu ZKJ), Vlado Begović (Nekatera vprašanja razvoja družbenih ved pri nas), Ilija Stanojević (Ob izidu izredne knjige »Razvoj slovenskega narodnega vprašanja«, Pero Marica (O delu na zgodovini našega delavskega gibanja in Zveze komunistov Jugoslavije), Bora Pavlović (Zapiski o zadnjih kongresih komunističnih partij Kitajske, Bolgarije, Češkoslovaške in Turčije socialistične partije Nemčije) ter V. B. (Revizionizem in Akademija znanosti ZSSR). Če v prvi številki je revija dosegla veliko vsebinsko tehtnost in aktualnost, kar je vsakokrat lep uspeh in izredno priporočilo bralecem.

IZPOD PERESA PROLETARCA

Tone Čufar: Nova gaz

Cankarjeva založba je izdala izbrano delo pisatelja Tonea Čufarja z naslovom »Nova gaz«. Naslov ni le povzet po eni od natisnjenih novel, ima tudi svoj simboličen prizvok, ki nakazuje pomen in literarno veljavo pisatelja. Tone Čufar je kot izrazit samorastnik, izredno nadarjen pripovednik in jasen izpovedovalec resnice ter ciljev proletarskega človeka utri novo gaz v naši literaturi, pot, ki je za braleca še vedno zanimiva. V izbor je svetlo Zagorski vključil Čufarjevi poslovnimi pismi starem in dekletu ter prozo, objavljeno v predvojni naprednih revijah »Srečanje v revirju«, »Gospa iz barake«, »Marija bi rada živela«, »Zaklenjene durie«, »Gospod in usivec«, »Osmica iz vrline«, »Nova gaz« ter nedokončani roman »Ljudje iz Kletu«. Uvodno besedo o Tonetu Čufarju je napisal Mlja Meljak, dodane so še opombe, bibliografija Čufarjevih del in bibliografija člankov o pisatelju.

PODOBRA SE IZPOLNJUJE

F. M. Dostojevski: Ponižani in razžaljeni

Podoba velikega ruskega pisatelja F. M. Dostojevskega, ki je slovenskim bralecem s svojim založniškim načrtom izbral del sklenila zariski Državna založba Slovenije, se je te dni izpolnila z romanom »Ponižani in razžaljeni« s to v kroničnem pogledu zgodno, a v umetniškem merilu zrelo poemo o čistih, ponižanih in razžaljenih dušah preprostih in obtoženo temno podobo mogočnih. V njej je Dostojevski že nakazal svoj osupljivo prodorni pogled v skrivnosti človekove duševnosti, pogled, ki bo znal kasneje prodrati do zadnjih globin. Ne le zaradi pomembnosti dela samega, tudi zaradi spoštovanja in ljubezni, ki so si jih dela Dostojevskega med našimi bralec izdrišla, »Ponižani in razžaljeni« ni treba posebej priporočiti. Udravnimo je ponovno načrt založnice in dajmo pohvalo prevajalcu Severinu Salju ter uredniku Bratku Kreftu, ki je romanu napisal študijsko izčrpno spremeno besedo.

MINIATURA IZ ZGODOVINE

Josip Westro: Novomeški spomini

Dolenjsko muzejsko društvo je v lepo opremljeni brošuri ponatisnilo Novomeške spomine Josipa Westra kot drugi zvezek Dolenjske muzejske knjižnice. Z živim spominom in pozornostjo, ki jo zna posvetiti tudi najmanjši podrobnosti, je avtor popisal tri obdobja svojega novomeškega življenja: otroško dobo tudenca na ljudski šoli, dobo profesure na avstrijski novomeški gimnaziji ter dobo ravnateljstva v prvih letih stare Jugoslavije. Ni naslikal le podobe starega mesta in njegovega življenja, optal je srečanja s številnimi predstavniki takratnega družabnega, političnega in kulturnega življenja, ki kot drobne miniaturre izpolnjujejo strani novomeške zgodovine z marsikaterim zanimivim, tudi pomembnim podatkom. Westrove vrstice so zanimive tudi za širše kroge bralecev, ker obujajo spomine na razgibana obdobja naše novejšje zgodovine z natančnostjo znanstvenika in živahno besedo dobrega pripovedovalca.

KNJIGA O OPOJNOSTI VIŠIN

Roger Frison-Roche: Prvi v navezi

Cankarjeva založba je v zbirki Nova ljudska knjižnica izdala roman iz življenja alpinistov »Prvi v navezi«. Planine in življenje poklicnih vodnikov sta vsebinska motiva dela. Predvsem planine, ki jih je znal avtor približati s čudovitimi opisi, pomliri realnega opazovanja in skoraj pesniškega znanost. V teh opisi je skrita glavna vrednost in privlačnost dela, ki je v svoji zgodbi romantično preprosto, po drugi strani pa tudi zanimivo z obravnavanjem večnega spopada med človekom in naravo, spopada, ki je v senci lepih, a nevarnih vrhov trši in hušji kot marsikje drugod. To, v pravem in dobrem pomenu besede ljudsko knjigo, je v lepo slovensko prevedel Emilijan Ceve.

Poljubljanski premieri filma »4 kilometre na uro«

V tednu, ki je za nami, smo videli premiero in prve predstave jugoslovanskega filma z delovnim naslovom »Sive vertikale«, filma torej, ki ima zdaj ravnjiv naslov »4 km na uro« in se uraja s kadri o stari, počasni lokomotivi in njeni ponavljajoči se, krožni poti po tirih, ki so že zdavnaj odzveneli. Njen čas je leto 1928. Trideset let pozneje, 1958. leta, skušata scenarist Ratko Djurović in režiser Velja Stojanović ustvariti poetično satiro, groteskno pripoved na meji med stilizacijo in tragično resničnostjo, film o jugoslovanskem Clochemerlu, o življenju starega srbskega podeželskega gnezda.

Kar smo videli na platnu, je v nekem smislu dosledna uresničitev teh scenaristovih in režiserjevih želja, v mnogih ostrih pa pristranska. Vsekakor zanimiva, vredna premišljevanja.

Najprej pade v oči široko platno. Je izpolnilo svoj namen? Menim, da ga je izpolnilo. Ker je film »4 km na uro« v svoji celovitosti filmat-mosfera, ker v njem vse epizode, vsi detajli zrastejo v fabulo izključno zaradi te atmosfere, je bilo široko platno tisto, ki jo je lahko poudarilo. Bil je to naš prvi poskus Totaliteta. Vzbudil je občutek, da ni šele prvi.

Med mnogimi lepimi igral-skimi kreacijami v filmu »Štiri kilometre na uro« se posebej izstopa zahtevna, a odlično odigrana vloga Oplja, za katero je prejel igral-ec Milorad Majić nagrado, da se urnejo v sivi tir. Mladi

Potem pade v oči harmonija iz igralskih kreacij, enkratnih, preprečljivih. Igralska ekipa je bila silno heterogena. Pred kamero so prišli različni igralci iz različnih gledališč, amaterji, pa spet oblikovalci filmskih vlog, ki so se izkazovali v čisto drugih žanrih. Harmonija igre je kljub temu popolna. Človek ne ve, o kom bi posebej govoril. Nastopajo Žarko Mitrović, Petar Vujović, Joviša Vojnović, Milan Srdoč (lani nagrajen za »Doktorja«, v filmu »V soboto doleta« v filmu »4 km na uro«) pa Pavle Vujšić (letos nagrajen za najboljšo moško vlogo, za vlogo Obrana v filmu »Tri korake v prazno«), Miodrag Majić, stari igralec iz Cetinja, in letos v Areni prav tako posebej nagrajen za epizodno vlogo Oplja, za veliko dragoceno filmo o svilih vertikalah. Kao si ni zapomnil šefa policije? Jovan Gec ga je postavil s svoj-skimi značilnostmi svoje velike igre. Zelo dobro so zaigrali tudi amaterji, med njimi mizarjev pomočnik — igral ga je gojenec poboljševalnega doma.

Postavlja se vprašanje intonacije filma. Tu se kritika najbolj razhaja. Je to film stilizacije v tematskem in formalnem pogledu? Je to film na umišljeni meji med satirično komedijo in dramo? Ni morda zdrsnil iz ene v drugo? Je to film z elementi Nušičevega pisanja, ki se niso dovolj izrazili? Kakšen je njegov motto?

Rečimo: celo mizar Žirko, ki živi od prodajanja krt, se drigne do političnih pretenzij. In celo pred Opljem, ki ga je poneumila gnezdarost palanke, se odprta horizonti. Če že ne politična kariera, mu bo življenje sladila resnica dežnih kapelj, ki so končno padle in mu ozaljale svet. Vsi previvalci so sive figure, vse žene boj za obstanek in oblast. Tudi mladi profesor navezadnje ni akter. Je ubit intelektualce. Čas, ki prihaja za volilnim bojem, vrača sivo in kročno pot stare lokomotive. Značaj so dosegli kulminacijo, da se urnejo v sivi tir. Mladi

so svete vertikale. Samo da je njihov svet močno vkomponiran v dogajanje.

Gledalci dobro sledijo sližeju, ne pogrešajo prevoda, ne razmišljajo o žanru. Sprejeli so dejstvo: v palanki je vsak zase neobizajen človek, pa se zato nikdo nikomur ne čudi. V začetku le stežka sprejemajo atmosfero groteskne parade smrti, iz katere izstopa poznica o življenju palanke, pozneje jih zavzame galerija karakterjev, tako mojstro zadržani. Neka spoznanja se ne vsiljijo zajedajo vanje. Filmu, kot celoti, pa ne nadejajo alfe in omega. Vzrokov za to je več, ne samo čudna dramaturgija tega filma, ki nima nič skupnega z jasnim filmskim izrazom. Pojem štirih kilometrov na uro je pojem časa, ki se je preživel. Film pa tiplje po deseterih problemih, globoko Človeških, groteskno potenciranih, zadržano tragičnih, lažljivo enostavnih, ki se z zadnjimi kadri ne razgalljo nič bolj kot z uvodnimi akordi.

-mgh-

KONCERT BARITONISTA RUŽDJAKA

Baritonist Vladimir Ruždjak je eden izmed redkih pevcev, ki ima razen lepega glasu in razvite pevске tehnike tudi pomembno široko splošno glasbeno kulturo. Njegovo obširno glasbeno znanje, ki presega celo na področju kompozicije, se jasno odraža v njegovi umetnosti, zlasti v tenkočutnem stiliziranem podajanju, v smiselni deklaraciji ter v oblikovanju in građenju fraze.

Na svojem koncertu, čigar spored je obsegal poleg kantate Benedetta Marcelia samospeve Huga Wolfa, Modesta Musorgskega in njegov lastni ciklus medžimurskih pesmi, se je Ruždjak predstavil kot izrazit komorni pevec, ki zna s pestro miansirano zvočnostjo svojega glasu in z njegovo bogato izraznostjo vzbuditi nastrojenja in emocije, ki so jih v svoje pesmi vdahnili skladatelji. Pianist Darko Lukić je bil pri klavirju solistu v krepko in zasneljivo oporo.

Uroš Prevorsek

Koncert simfoničnega orkestra iz pariza

Koncert simfoničnega orkestra Železničarjev iz Pariza je bil zanimiv dogodek v našem koncertnem življenju, zanimiv predvsem zato, ker je nakazal smer in raven amaterske glasbene dejavnosti v kulturno tako razviti deželji kot je Francija, hkrati pa je zlasti glasbenim voditeljem in sodelavcem naših kulturno-prosvetnih društev »Svoboda« omogočil primerjavo s glasbeno-amatersko dejavnostjo pri nas in jim verjetno dal novih pobud za nadaljnje delo.

ter daje njihovi igri, ki je pač daleč od tehnične popolnosti, mestoma takšen žar in polet, da se mora na kraju omečiti srce zaradi slabe intonacije in pomanjkljivosti ritma še tako vznejemljivega poslušalca.

Visoko nad raven koncerta se je dvignila umetnost mlade Katherine Courtois, violinistke z lepim, čistim tonom in z razvito tehniko, ki je Lalajevo Špansko simfonijo podala občuteno in s pristnim muzikantskim zanosom.

Dirigent Gaston Poulet z amaterskim orkestrom pač ni mogel pokazati kaj več, kot izredno prizadevnost in pokrivalnost ter skrajni napor, da bi obdržal orkester, kolikor tolike v predpisanih ritmičnih in agogičnih mejah.

Uroš Prevorsek

Kako vskladiščimo sadje

Za vskladiščenje poznega sadja odberemo le zdrave in nepoškodovane plodove. Najbolje shranimo sadje v zaobljenih — gajbicah iz letvice. Če smo dobile sadje že v takih gajbicah, ga ne vskladiščimo neprebranega. Možna je, da se je sadje, pa četudi je bilo obrano, pri odpremljanju

ali pri prevozu obtoklo in obdrnilo. Vse take, količkaj obdrnjene plodove odberimo v posebno gajbo, iz katere jih bomo jemale za takojšnjo uporabo. Tako prebrana jabolka zložimo v gajbe in jih postavimo tudi po več eno na vrh druge, če smo navezane na majhen prostor. Vendar

naj bo vsaka gajbica na vrhu na obeh straneh zavarovana z leseno deščico, tako, da se gornji zaboj ne dotika spodnjega in lahko zrak kroži pod vsako gajbo. Temperatura naj se giblje med 2 do 5 stopinj C. V presledkih 2 do 4 tednov je potrebno zalogo pregledati in odstraniti nagnite plodove, da ne načne gnitoba še ostalih. V prvem času, dokler ni hujšega mraza s hrambo močno zračimo, kasneje pa jo moramo vsaj kdaj pa kdaj malo prezračiti, a zavarujemo sadje, da bi mu mraz ne škodoval. Prostor naj bo temen, ker na svetlobi sadje prehitro zori.

hitro izhlapevanje in ima tudi dobro lastnost, da eventualno nagniti plodovi ne okužijo drugih, ker so zavarovani s papirjem.

Ko bomo pozimi pripravljale naši družini jabolčne jedi in bomo v to svrhu lupile jabolka, ne zametujmo olupkov, rezkov in koščičevja. Imejmo stalno večji emajliran lonec ali pa kozarec za vlaganje, v katerega vlagamo vse te odpadke. Na vsako plast nalijmo toliko mlačne vode, da so odpadki pokriti in dodajmo v začetku še kozarec dobrega vinskega kisa, da pospeši kisanje. Posodo prekrijemo s lahkim prtičem in jo imejmo na stalno enako toplem prostoru. Po približno treh tednih je kis dober, ga precedimo in spravimo v čiste steklenice in zamašimo. Na preostalo goščo, pa lahko še enkrat nalijemo mlačno vodo in malo več kisa, ker ta ne bi bil več tako močan. Po drugi uporabi goščo odvrzemo. Tako bomo imele vso zimo dober in kar je glavno cenen in zdrav domač sadni kis. Poleg tega nam bo pripravljane domačega kisa iz odpadkov pravzaprav precej znižalo stroške, ki smo jih imele v jeseni z nabavo sadja, če računamo, da stane vsak liter vinskega kisa 90 din.

Trije plaščki za naše šolarke. Srednji plašček lahko ukrojimo iz karirastega blaga, ki ga navadno uporabljamo za podlago pri zimskih plaščih. Za zimske dni naj nosi deklica poleg dolge enobarvne hlačke.

Iz starega novo

Lepi, topli poletni dnevi so za nami in sprjazniti se bo treba s hladnimi jesenskimi in še mrzlejšimi zimskimi dnevi. Kar zadnji čas je za pregled volnenih stvari. Skrbne gospodinje so volnene stvari — jopice, puloverje, nogavice in rokavice, že poleti očistile ali oprale in popravile, če je bilo kaj strganega ter jih spravile v papirnate ali polivinilaste vreče, da so jih zaščitile pred molji. Ne bo jim sedaj treba drugega kot stvari dobro prezračiti in jih bodo lahko oblekle. No, kolikor nismo med njimi, bomo to napako sedaj hitro popravile.

Pregledale bomo vse stvari, mogoče je jopica ali pulover na komolcih izrabljen. Če ni prehud, jo bomo morda še z nekaj vbodi prav nevidno popravile. Če pa je zadeva hujša, je najbolje, da rokave odparamo in spletemo nove. Nekaj slabe volne nam bo pri tem seveda odpadlo in če nimamo enake na zalogi bomo težko napravile nove dolge rokave, lahko pa napravimo tričetrtinske. Možna pa je tudi kombinacija z drugo barvo v zapetju; seveda da bi morale v tem primeru kombinirati še ovrtnik iz enake barve. Ali pa razderemo celo jopico in napolnimo novo s kombinacijo druge barve, morda za prednjik ali pa prednji del delamo v različnih barvah v progastem vzorcu. Tu so možne najrazličnejše kombinacije.

Če imamo bolnika

Naše jopice lahko še vedno predelamo za naše malčke za jopice, puloverje, žabice, kratke nogavice za zimske čevlje, kapice itd. itd. Če so jopice mrnjejših barv jih spravimo poživimo z različnimi živahnimi našivi.

Če je bolnik že toliko dober, da lahko sedi, mu to omogočimo tako, da mu podložimo še eno blazino, vendar mu tudi v topli sobi ramena ogreemo, da se ne prehladi, kajti vedeti moramo, da je bolnik, ki prestaja eno bolezen, zaradi oslabiljenega organizma dovzeten tudi za druge bolezni.

Hrana vsakega bolnika mora biti prve dni lahka in ga z jedjo ne silimo. Vedno pa v hujših primerih in če ne vemo, kaj mu je, pokličemo zdravnika, ki bo določil, kakšna naj bo prehrana in se po tej tudi ravnamo.

Bolniku, ki že okrevaja, lahko damo tudi še knjige, da si z njimi krajša čas, vendar mora biti to le lažje čtivo, da ga ne utruja. Otrokom bomo pravilne in pripravljamo igrčke, vendar moramo paziti, da jih tudi igranje ne bo utrudilo. Bolnik, ki okrevaja in že pomalem vstaja, ne sme biti pokončen ves dan, ampak mora večkrat na dan v posteljo, da si odpočije.

Zdravila moramo dajati bolniku vedno po zdravnikovih navodilih in ne mislimo, da bo bolniku bolje, če mu jih bomo dali več kot je predpisal zdravnik. S čezmerno količino zdravil lahko bolniku škodujemo.

Torej snaga, red, pravilno zračenje, pravilna prehrana in strogo ravnanje po zdravnikovih navodilih bodo pomagali, da bo naš bolnik srečno premagal bolezen.

Obleka na plesnih vajah

Povsem je razumljivo, da mlado dekletko ne spremlja, da razburjenostjo samo prvih plesnih vaj, temveč tudi svojo prvo, tem vaju namenjeno obleko. Čeprav moški spol neizkušeni plesalcev v letih tehu od dražje, dekleta vsako leto znova mislijo, da bodo največ plesale in bodo najbolj občudovane, če bo njihova obleka kar najslajnejša. V težnji po superlativih načenjajo doma vedno znova nevaren pogovor, kakšna naj bo »plesna« obleka, poslušajo pa prav tako ponavljajoče odgovore, da je takšna obleka predraga. Zato pogosto prvo pot na plesne vaje ne spremlja samo razburjenje, ki se pri mladih občutljivih dekletih včasih prehitro sprevrže v ihtenje, spremlja jo tudi slaba volja zaradi obleke in občutek manjvrednosti, ker obleka ni takšna kakršna bi jim bila všeč.

Res je, da se s prvimi plesnimi vajami odkrije tudi prva potreba po boljši obleki. Nesmiselno pa je, da mora biti ta obleka ukrojena tako, da je uporabna samo za plesne vaje ali zelo svečane priložnosti. — Očitljive žametne, prelahke organdi ali zares samo plesnim vaju namenjene precej izrezane obleke iz tafta dosti lepše nadomestijo vedno uporabne volnene obleke. Ker se plesne vaje ponavljajo vsak teden, naj bo obleka krojena tako, da ji bo mogoče enostavno in hitro spremeniti videz. Za to je najprimernejši enostaven kroj h kateremu spada obleka s kratkimi rokavi, premo katere pa je mogoče obleči iz istega blaga ukrojeno jopico z dolgimi rokavi. Takšna obleka dolgo časa predstavlja za vse prilike uporabno obleko; spada prav tako k plesnim vajam kot v gledališče, na solske proslave, na domača slavnostna in podobna. Enako cenjena je tudi dvodelna obleka. K širokemu krilu je mogoče obleči različne bluze, med katerimi ni treba, da manjka tudi tanek volnen pulover, ki pa je seveda za te prilike nekoliko drugače izveden. Izven naših meja so precej cenjeni puloverji, na katerih so izvezeni drobni in barvno zelo skrbno

izbrani okraski. Najpogostejši motiv je zelo drobno in barvno zelo nežno cvetje. Dekletu s pridno in natančno roko ne bo težko vesti na že nekoliko zbledel pulover ali pa na tistega, ki je sicer zelo cenen, pa njegove cenenosti pod vezeno nihče ne bo odkril. Vezenje na pleteninah pa zahteva natančnost, ki je dosti niti

mo, izcufamo izpod vezanja. Poleg preprostejših oblek kot pa si jih zamišljajo dekletka je važna tudi obutev. Ne samo na plesnih vajah tudi v razredih se že pojavljajo visoke pete. Odraslim se sicer zdijo te visoke pete in tenko neizoblikovane noge zelo smešne, marsikatera mamica pa si točno ne predstavlja, da poleg smešnosti mlademu dekletu obutev z visoko peto tudi kvartira postavo.

Če je nekoliko višja petka (tkzv. dekliška) dovoljena za plesni čevljar (zares samo za enkrat na teden) potem morajo že tudi mlada dekleta misliti na to, zakaj pravzaprav izberejo takšen čevljar. Če so njihove nožice prav tanke in postava dovolj visoka, zaenkrat tudi pri plesu ni potrebno obuti čevlja z visoko peto, ker — na plesu skušajo biti privlačnejše in ne obratno. — Plesni čevljar tudi že nekaj let izključuje semiš, katerega pri nas nekatere še vedno cenijo. (Sedaj je raznobarvni semiš, ne črn, sicer zelo v modi, ne uporabljajo ga pa za plesne čevlje.) Semiš je za nas neprimeren zaradi tega, ker naše ceste niso vedno in povsod tlakovane in ker imamo le preveč deževnih dni, v katerih bi tudi rade šle na plesne vaje, tega nam pa čevlji ne dovolijo. Tudi manjše torbice spadajo na plesne vaje, saj je potrebno nekatere spraviti robček, glavnik, ogledalce in ključ. Nikar pa ne izbiramo med nabranimi ali polivinilastimi torbicami, ki so namenjene toaletnim potrebščinam, sicer se bo zgodilo, da boste imele tisto torbico, ki jo ena izmed soplesalk uporablja za to, da v njej spravi lasnice in navtičke, v

ših mej so precej cenjeni puloverji, na katerih so izvezeni drobni in barvno zelo skrbno

Ali poznamo osnovne šive?

Vsaka žena, posebno pa mati in gospodinja mora poznati vsaj osnove šivanja, saj je treba vsak dan kaj krpati in šivati. Zato je prav, če se seznanimo z osnovnimi šivi, ki jih vsak dan potrebujemo. Ti šivi so:

Prednji vbod, pri katerem vbadamo iglo v enakomernih razdaljah. Ta vbod uporabljamo, kadar nabiramo blago v

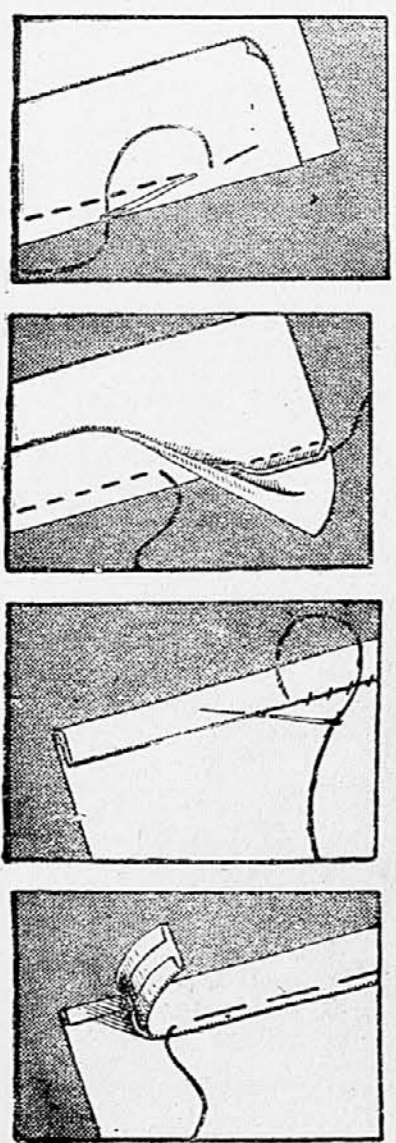
nabor, kadar naudarjamo. Če iglo vbademo za en šiv nazaj in potegnemo za en šiv naprej, govorimo o **zadnjem vbodu**. Ta šiv uporabljamo vedno tedaj, ko šivamo na roko debele vrste blaga in si s strojem ne moremo pomagati, sploh tedaj, kadar hočemo imeti blago čvrsto sešito. Novorojenčkovo perilo šivamo navadno na roko, ker je tak

srajcah, včasih pa tudi za okras pri ženskih bluzah. Dva kosa blaga sešijemo z najmanj 3—4 centimetre širokim šivom na robni strani z gostim prednjim (ali zadnjim) vbodom, nato en rob porežemo za eno četrtino centimetra ali pa že prej tako nastavimo, da je en rob širši, nato široki del spodnjemu čez ožjega in sešijemo. (Slika 3).

Svilenih kombinež ne moremo šivati skupaj s ploščatim šivom, ker mora biti vsaj pri zgornjem robu ravna nit, da se lepo zapogne. V tem primeru uporabljamo **francoski šiv**. Dva kosa blaga sešijemo najprej na pravi strani skupaj vsaj s četrto centimetra širokim šivom, ki ga potem obrnemo, zapognemo in šivamo po nepravni strani (slika 4).

Dolžino ženskega svilenege perila in oblek sploh delamo na roko z robnim skritim vbodom. Da se na pravi strani ne vidi, vzamemo na iglo samo nitko, kakor vidimo na sliki (5).

Če je obleka kratka, tedaj obrobimo z drugim podobnim blagom, ki ga režemo poševno, da se lepo vleže. Poševne proge najprej sestavimo (slika 6), nato pa prišijemo na rob obleke, obrnemo in pošijemo s skritimi vbodi, in če je dopustno, tudi s šivalnim strojem. (Slika 7).

ob dosti mehkejši od strojneja. Tega vboda se poslužimo tudi takrat, kadar sestavljamo triko ali pletenine. (Slika 1 in 2).

Ploščati vbod delamo pri oralnem blagu. Tu šivov ne zankamo in ne zadajujemo, temveč jih obšijemo. Ploščati vbod uporabljamo pri moških

V. Kuhavanje

VKUHANE HRUŠKE: Dozorele, trde hruške zlahke vrste olupimo in prerežemo na polovice ter jim odstranimo peške. Hruške po olupljenju poglobamo v mrzlo vodo, kateri dodamo nekaj kapljic limoninega soka, da obdrže lepo belo barvo. Nato jih malo prevremo v osladkani vodi in zložimo na leseno rešeto, da se odteko. Nato jih vlagamo tesno v kozarec. Prerezana stran naj bo obrnjena na notranjo stran kozarca, zaradi lepšega izgleda. Na hruške vlijemo hladno sladko vodo, pokrijemo in kuhamo v sopari 20—30 minut pri 90° C.

Lahko jih kuhamo še enostavneje. Olupljene in očiščene hruške vložimo takoj tesno v kozarec. Zalijemo s prekuhanim, osladkanim vodo (20—25 dlkg sladkorja na liter vode) dodamo nekaj kapljic limoninega soka ter jih kuhamo 20—40 minut v sopari. Ohlajene kozarce vzamemo iz lonca, zberemo in spravimo na suhem in hladnem prostoru.

JEDILNIK ZA EN DAN

Kosilo: Prežganka, segedinski golaž, endivija v solati.

Na masti razgrej žlico masti in v njej zarumeni sesekljane čebule. Dodaj 1/2 kg svinjskega in 1/2 kg govejega mesa, zreznega na koščke. Pokrito duši, tako dolgo, da se meso zmeha. Mehko potresi s pekočo papriko (če jedo jed otroci, to opusti), popraši z moko, osoli in premešaj. Nato dodaj kisló zelje.

lje, ki si ga prej napol skuhalo in ocedilo. Vse kuhaj dalje do mehkega. Če imaš, dodaj nekaj žlic kisle smetane.

Večerja: Rižev narastek z jabolki, hruškov kompot.

Rižev narastek. V mleku skuhaj očiščen in opran riž ter mu dodaj za oreh surovega masla, malo limonove lupinice in ščepec soli. Ko se riž ohladi, mu dodaj sladkor in 1 jajce. Vse rahlo zmešaj, nato pa pomazi pekač s surovim maslom in potresi z moko. Na to enakomerno razmaži gornjo zmes, nanjo naloži na koščke zrezana in olupljena jabolka, ki jih potresi s sladkorjem in cimetom, nanje daj plast riža. Vsem potresi v rumu namočene rozine, potresi s sladkorjem ter nanje zopet razmaži zmes. V takem vrstnem redu nadaljuj, na vrhu pa naj bo riž. Peci počasno dolgo, da nastane na vrhu zlatorumena skorjica. Pečen narastek razreži, polij z nerazredčenim malinocem ali pa samo potresi s sladkorjem.

ne omili prvotno vezenje na til katerega potem z neopaznimi šivi našijemo na pletenino ali pa šivamo na redko blago, ki je prišito na pletenino, to redko blago pa pozneje izveče.

OGLASUJTE V "SLOVENSKEM POROČEVALCU"

VAZNA SEJA UPRAVNEGA ODBORA PARTIZAN SLOVENIJE

Obsodba nešportnega dogodka

SLOVENSKA CONSKA NOGOMETNA LIGA

3000 udeležencev iz Slovenije

na zveznem zletu Partizana 1959

LJUBLJANA, 26. okt. Na dnevnem redu seje upravnega odbora Partizana Slovenije, ki je bila danes v prostorih trnovskega Partizana, so bile same pomembne točke. Mimo poročila o udeležbi Partizana na proslavi 15-letnice bojev na Sutjeski in poteku priprav na kongres telesne kulture v Beogradu so govorili še o zveznem zletu 1959, proračunu in načrtu dela za prihajajoče leto. Razprava je bila zelo živahna in se je posebno — ob Sutjeski in zletu — prepletala tudi z nekaj načelnimi problemi, ki sta njeje paž opozorila konkretna dogodka. Sejo je vodil predsednik Partizana Slovenije Mitja RIBIČIČ, udeležila pa sta se tudi delegata IO Partizana Jugoslavije NOVOKRADIĆ in MARKOVIĆ.

Presenetljivo je bilo, da je bil dobesedno del razprave posvečen slavnostnim krojem. Vzrok za to pa je treba iskati v sklepu IO Partizana Jugoslavije, da so bila namreč posebna slavnostna oblačila pogoj za sodelovanje na proslavi Sutjeske — enako kakor bodo tudi za beograjski zlet.

Ker v Sloveniji za ta namen ni bilo in tudi sedaj ni mogoče dobiti denarja, pri čemer IO Partizana Slovenije zagovarja stališče, da je prvenstvena pomena vsebina proslave in udeležba na njej, šele drugotnega pa zunanji videz udeležencev, je odred Partizana Slovenije odpotoval v Tjentišče brez odreden krojev. To pa je bilo nekaterim članom glavnega štaba dovolj, da so slovensko delegacijo večkrat zapostavljali in celo predlagali, da bi jo bilo treba takoj poslati domov, čeprav je z vrnomo notranjo disciplino gotovo povsem nadomestila pomanjkanje krojev. Vodnik slovenskega oddreda Milan Smerdu pa je v poročilu kritiziral tudi domači IO, češ da se ni trudil dovolj, da bi bilo slovensko zastopstvo številčno popolno (od dolžobnih 150 jih je odpotovalo 92) in vsestransko pripravljeno.

Po daljši razpravi je predsednik Ribičič predlagal sestavo ustreznega štaba U. O. takole: kritika IO glede števila in pripravljenosti je upravičena, nikakor pa ne bi smel biti krog pogoj za udeležbo na kakšnem nastopu — še posebno, če forum, ki to terja, tudi ne priskrbi s sredstev za izpolnitev tako dragih načrtov. UO je nadalje odločno obsodil vse tiste posameznike, ki so se proti odredu naše republike vedli z namerom kakršne koli diskriminacije, hkrati pa pohvalil vodstvo slovenskega oddreda.

Zelo stvarna je bila nadalje razprava o zveznem zletu 1959 v Beogradu. Slovenija bo poslala na to veličastno manifestacijo več kot 3000 članov vseh oddelkov (skupno bo v Beogradu kakih 25.000 nastopajočih). Vse okrajne zveze so se obvezale, da bodo skrbno pripravile svoja zastopstva z eno samo pripombo, da ni mnogo verjetnosti, da bi lahko za udeležence zletu nabavili slavnostne kroje. Večina govornikov je bila tudi mnenja, da bi bilo treba zlet za kak dan skrajšati, saj bi šestdnevni spored vendarle potrajal preveč časa. Zletne vaje so že začeli predelovati in jih bodo vključili v načrt dela za prhodnje leto, tako da se jih bo naučilo kar največje število pripadnikov Partizana, udeležence zleta pa bodo izbrali po stopnji pripravljenosti. Skupni stroški slovenskega zastopstva v Beogradu bodo po predračunih znašali okrog 20 milijonov dinarjev, ki jih bodo okrajne zveze družstva ter posamezniki. Pri tem bo potrebnih samo za kroje — 11 milijonov dinarjev.

SE ENA ZIROVNIKOVA ZMAGA

Na kolesarskem kriteriju v Osijeku je zasedel prvo mesto član ljubljanskega Roga, Janez Zirovnik. Zmagovalec je zbral 38 točk, za njim pa se ostali tekmeči zvrstili takole: Josip Bajlo (Zadar) 33, Pavel Zidan (Rog) 13, Peter 11, itd. Praga je bila dolga 40 km.

PRVENSTVO SLOVENIJE V ROKOMETU

SVOBODA : ODRED 17:11 (11:4)

Ze v deseti minuti je sodnik izključil od kraja najboljšega igralca Oddreda Staneta Papeža, tako da je Oddred skoraj vsa tekma igral z igralcem manj, za kar je moral dati obe točki. Svoboda je zlasti dobro zaigrala do odmora, v nadaljevanju pa je precej popustila. Sodnik Mok iz Crnoelja ni najbolj opravil nalogo, zato je Oddred vložil protest.

BRANIK : RUDAR 22:16 (8:7) Maribor, 26. okt. Igra je bila

II. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

BOROVO : ODRED 2:0 (1:0)

BOROVO, 26. okt. Na domačem igrišču in pod vodstvom sodnika Kodica je enajstotnica Borovo v tekmi za točke II. zvezne lige premagala ljubljanski Oddred 2:0 (1:0). Gledalcev je bilo okrog 2000, strelca golov pa sta bila v 31. min. Tilič in v 78. min. Fischer.

Igra obeh enajstotnic je bila skoraj od začetka do konca prav malo povezana. Vzlic temu so domačini zasluženo pospravili obe točki. Nekaj več nogometa je bilo videti v prvi

polovici igre, pozneje pa sta obe moštvi igrali zelo vznemirjeno in raztrgano. Sodnik je v tem delu po pravici izključil ljubljanskega Lima zaradi nešportnega vedenja. Brez tega pa sta moštvi igrali dovolj fair.

Med domačini sta se najbolj izkazala vratar Šakić in srednji krilec Horvat, pri gostih pa je bil najboljši Berginc, ki je bil obenem tudi najvidnejši igralec na igrišču.

Sodnik Kodić je svoj posel opravil dobro.

dela za prhodnje leto, tako da se jih bo naučilo kar največje število pripadnikov Partizana, udeležence zleta pa bodo izbrali po stopnji pripravljenosti. Skupni stroški slovenskega zastopstva v Beogradu bodo po predračunih znašali okrog 20 milijonov dinarjev, ki jih bodo okrajne zveze družstva ter posamezniki. Pri tem bo potrebnih samo za kroje — 11 milijonov dinarjev.

O proračunu za leto 1959 je poročal Franc Hojkar, o načrtu dela pa Tomaz Savnik. Glede na lanski proračun so v predlogu za novega vnesli nekatere popravke, načrt dela pa obsega predvsem povečano skrb za še večji dotok mladine v družstva ter vzgojo mladih vodnikov. Partizanska organizacija se bo seveda še posebno vestno pripravila na proslavo vseh državnih in občinskih praznikov, z vrsto prireditev pa bo počastila tudi 40-letnico ZKJ. Na kongresu telesne kulture bo zastopalo Slovenijo 53 pripadnikov iz vseh slovenskih okrajev.

TRBOVLJE, 26. oktobra. Sinoči se je že drugi sestav aktiv komunistov SD »Rudarja« in razpravljaj o nedavnih izredih po tekmi Rudar : Maribor. Tokrat so prisostvovali sestanku tudi zastopniki NZS in član ukrajinskega komiteja ZKS Ljubljana tovariš Pokovec ter so se neposredno seznanili s potekom dogodkov.

Udeleženci sestanka so dokazali, da so časopisne vesti in komentariji netočno prikazovali trboveljski incident in nekatere stvari na račun športnega društva močno napihali ali si jih celo izmislili. Utemeljitev disciplinskega sodišča o kaznovanju »Rudarja« vsebuje precej netočnih trditve, ki jih bo klub izpodbijal v svoji pritožbi drugostopenjski instanci.

Udeleženci sestanka so naložile obsodbi tudi povzročitelje nešportnega dogodka, ki so s takim početjem škodovali gledalu ne samo športnega društva, ampak Trbovelj sploh. Komunisti bodo postavili vse stave na vzgojo članstva in športne publike, da se podobni dogodki ne bodo več ponavljali. Ugotovili so potrebo po večkratnem sestajanju, da bi preučili vse probleme, ki se pojavljajo pri delu društev. V ta namen so izvolili tudi vodstvo aktivna Zveze komunistov s tovarišem Soljarjem na čelu. (8.)

ZIVAHEN MEDNARODNI SPORED

Škandal v Bukarešti

Včerajšnja nedelja je bila termin za vrsto meddržavnih nogometnih tekem. Skoraj vse so se končale s presenetljivimi izidi. Srečanje v Bukarešti med Romunijo in Madžarsko pa se je celo končalo s škandalom.

Madžarska : Romunija 2:1 (0:1)

Bukarešta, 26. okt. Tekma med Madžarsko in Romunijo, ki je bila pred 100.000 gledalci, se je po burnem poteku končala s tesno zmago gostov 2:1 (0:1). Ko je sovjetski sodnik Saar v 66. min. izključil romunjskega napadalca Dinulescu, je na stadionu nastal nemir, tako da je bila tekma za daljši čas prekinita. Občinstvo je obmetavalo madžarske reprezentante z raznimi predmeti. Ker se igralci niso več čutili varne na igrišču, so kasneje zapuščali vendar po funkcionarjev vendarle igrali dalje. Seveda pa igra nato ni bila več igra, saj je sodnik vsakih nekaj sekund igro prekinitjal zaradi nedovoljenih startov, predvsem romunjskih. Sodnik Saar je neudovimo delni krivec za te dogodke, saj je zelo pozno začel učinkovite kaznovati igralce zaradi ostre igre, Dinulescu pa je izključil zaradi prekrška, ki ga je prej dopustil.

Tekma je bila na zelo nizki ravni. Romuni so povedli v 30. min. po Dinulescu, v drugem polčasu strelom od 20 m daleč desegal izenačenje, samo minuto nato pa je Tichy s prostim strelom zabil še zmagojot gol.

Francija : Zah. Nemčija 2:2 (1:1)

Pariz, 26. okt. Francoska nogometna reprezentanca četrtič zaporedoma ni mogla premagati Zah. Nemčije. Na stadionu Colombes sta stara tekmeča pred 60.000 gledalci igrala neodločeno 2:2. Tekma ni povsem izpolnila pričakovanj, Nemci pa so znova pokazali veliko andričlovo pripravljenost. Gole so zabil v 13. min. Rahn iz prodora na svoje, v 24. min. Deladerere, v 69. minuti Duis z 11 m ter v 79. min. Seeler. Sodil ječ Anglež Ellis.

Druga reprezentanca (B) Francije je premagala reprezentanco Luksemburga 3:1 (1:0).

KVALIFIKACIJSKI TURNIR V ODBOJKI ZA ŽENSKO

Maribor in Sindjelić — nova člana lige

Maribor, 26. okt. Zadnji dan odbojarskega turnirja za vstop v zvezno žensko ligo ni prinesel bistvenih sprememb, pač pa je bilo le nekaj premikov v sredini lestvice. Za las je manjkalo, da ni Sindjelić iz Beograda doživel poraza v tekmi s Partizanom iz Novega Sada, s čimer bi bil izgubil prvo mesto.

Rezultati: Maribor : Bosna 3:0, Sindjelić : Partizan 3:0, Gradnja (Ljubljana) : Trz (Zab) 3:0.

Vrstni red: Sindjelić 10 točk, Maribor 8, Gradnja 6, Partizan 4, Trz 2, Bosna 0.

Golov več kot dovolj

Dvanajst slovenskih klubov se je spet večeraj sestalo za točke v sedmem kolu jesenske sezone. Značilnost te nedelje je bila predvsem obilica zadetkov, saj so nanašalci nič manj ko 32-krat v šestih tekmah zadeli v črno. Rekord po tej strani je dosegel mariborski Branik, ki je 11-krat potresel mrežo nasprotnikov iz Murske Sobotice, toda tudi gostje — vsaj za polovico tega — niso držali križem rok. Vsekakor izid, kakršnega že dolgo nismo brali v nogometni kroniki.

Do prihajajoče nedelje držijo vodilne pozicije Rudar, Branik in Maribor, za njimi pa spešijo korake trije ljubljanski zastopniki s Krimom na čelu.

Rudar : Klavivar 1:0 (0:0)

Ljubljana, 26. okt. Do odmora je bil Klavivar enakovreden tekme Rudarja, deloma pa je bil celo v premoči, vendar je bil brez odločnega strelca v napadu, kar je bila tudi poglavitna slabost oslabiljenega moštva (brez Opreznika).

Strelac zmagovalnega gola na tej tipični prvenstveni tekmi je bil Knaus v 73. min.

Krim : Triglav 3:1 (1:1)

LJUBLJANA, 26. oktobra. Na igrišču Krima sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic stalnim napadom zoga ni hotela in marala v mrežo. Do odmora je samo Erzar izenačil z odličnim strelom, medtem ko so si zmago zagotovili domačini šele z goloma Kastelca in Malca 12 minut pred koncem.

Krim je igral v polju zadovoljivo, samo v napadnih vrstah bilo strčevje, ki bi potrdilo tehnično in terensko premoč. Triglav se je dolgo uspešno branil, pred koncem pa je seveda moral kloniti pred boljimi nasprotnikom. (nd)

Ljubljana : Slovan 5:2 (2:1)

Ljubljana, 26. oktobra. Enajstotnica Ljubljana sta se danes spet spopadla stalna tekmeča za prvo mesto v bivši ljubljansko-primorski ligi Triglav in Krim z vsvo ostrino in borbenostjo, ki je vsajih prehajala v grobot. Po nesrečnem začetku — že v 6. minuti je Stular zabil gol po krivdi domačega branilca, dolgo ni kazalo, da bodo domači zmagovali. Vzlic